

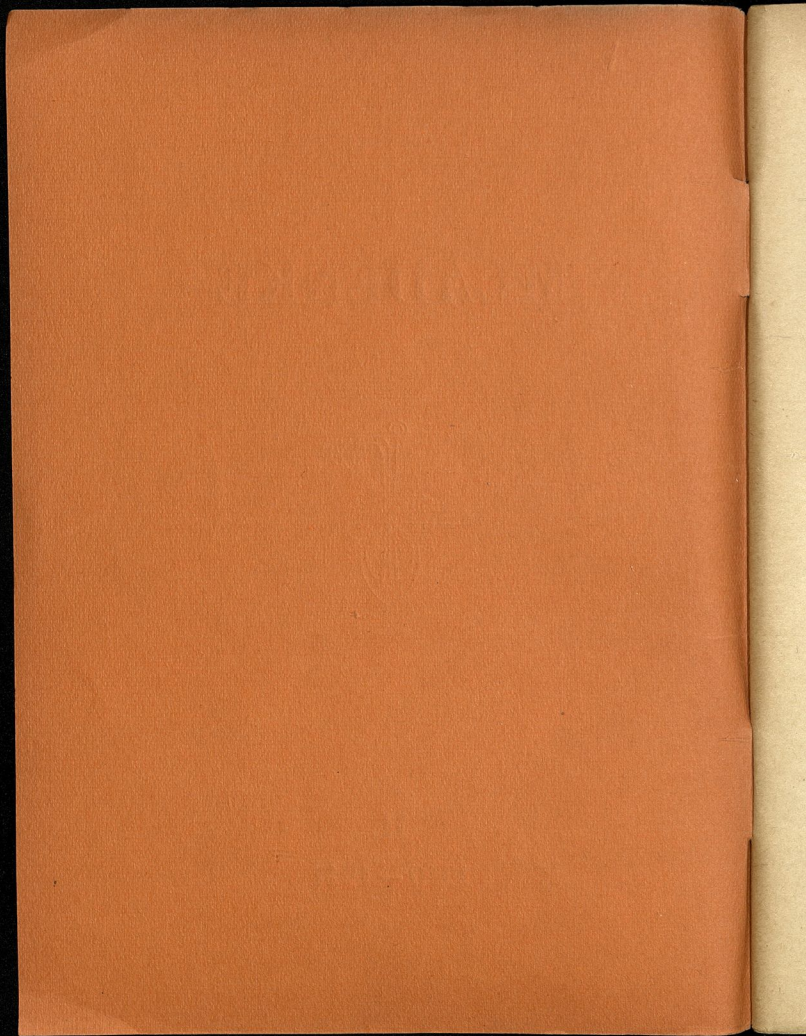
44915

MLADENKE

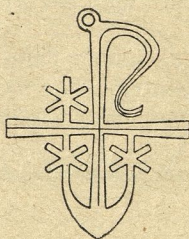

II.

1940 — 1941

MLADENKE

II.

1940 — 1941

44915

030022547

Voditeljicam mladenk!

Skupno si prizadevamo, da bi vzgojile iz naših mladenk rod deklet, ki bi z veseljem služile »Bogu in domu«. Ne iščemo sebe, svoje časti, ne iščemo naklonjenosti sveta. Me delamo nesebično in samozavestno po programu našega blagega voditelja, ki je tako tiho odšel od nas, zapustil nam pa tako veliko nalogo. — Delamo, da bi vzgojile rod, ki bo vse storil in vse pretrpel za pravičnost in ljubezen in tako narod notranje obnovil.

Naše mladenke bodo to, kar smo me danes. Bodimo, voditeljice, vsak hip za vse dobro pripravljene — in naša vzgoja mora uspeti!

Veselimo se z mladenkami lepe mladosti, ljubimo »kar raste in vse, kar živi«, pojmo, rajajmo, pojdimo v svobodno naravo z mladenkami in zahvaljujmo Boga, da smo

slovenske katoliške mladenke!

Februar

Vodilna misel: »Mladenka ljubi pravo veselje.«

Mesečna naloga: pripravljamo veseli sestanek.

1. sestanek v februarju

I. Otvoritev sestanka.

II. Potek sestanka:

1. Razlaga vodilne misli in mesečne naloge.

Mladenka je vesela v vseh okoliščinah. V kateri točki vodila najdemo to misel? Ta misel nam je posebno všeč, kaj ne? Vesele mladenke smo!

Vsak človek si želi veselja in ga išče. Bog tako hoče, da smo veseli, res od srca veseli ljudje. In veseli v vseh okoliščinah..., veseli, če je sonce, ali dež, pomlad ali zima, če se mi želje izpolnijo, ali ne...

Dober človek, ki ima čisto srce in ki lepo misli, si želi in išče lepega in čistega veselja. Pa ga tudi najde in ga tudi drugim deli.

»Kar raste in vse kar živi, veselje nam užiga!« pojemo v naši novi pesmici. Sneg, sonce, vsa narava, naše delo, naša igra, lepa pesem in dobra beseda, vse nam vzbuja veselje. In če smo me vesele, so radi nas veseli še drugi ljudje. Naš vesel pogled prikličje tudi na lica naših bližnjih vesele poteze.

Bil je čevljarček, ki je spomladi delal pri odprtem oknu. Mimo okna so pritekli otroci, ki so šli iz šole. Saj veste, ko gredo otroci iz šole, so vedno veseli! Čevljarček jih je videl in je postal z njimi vred vesel. Zažviž-

gal si je veselo pesemco. Na drugi strani ceste je pri sedovih Tončka, ki ne hodi več v šolo, pospravljala svoj domek. — Slišala je čevljarčka in kar samo od sebe se ji je zapelo. Tisto je zapela: »Navzgor se širi rožmarin...« Delo ji je šlo kar lažje od rok. Ko je Tončkin oče prišel opoldne domov, ga je vesela pozdravila — in še on je postal vesel. Celo mamici, ki je vsa zaskrbljena pripravljala obed, se je zvedril obraz, in »piskri«, lončki in kozice so jo kar lepše ubogali. Kako dobro je teknilo kosilo tisto opoldne!

Mladenke, veselje ima čudovito moč! Vse poživlja, vse polepša!

A samo pravo veselje!

Slab človek, ki nima mirne vesti, ki ima umazane misli in zlobo v srcu, si sicer veselja tudi želi in ga tudi išče, a njegovo veselje ne more biti pravo veselje. Umazano in zlobno je, kakor je njegova duša; v ozračju takega veselja za nas ni mesta! Zgodi se pa dostikrat, da taki ljudje s svojim slabim veseljem potegnejo za seboj tudi še druge in s svojimi umazanimi šalami, slabimi pesmimi in z zlobnim smehom okužijo še čista srca fantov, deklet, otrok. Pravijo pa, da zato, da bi se fletno, »lušteno« imeli.

Mladenke, kaj se Vam zdi, ali more biti tako veselje pravo? Kako dolgo pa traja tako veselje? Po takem veselju glava boli! In srce tudi! Dobri ljudje takega veselja ne marajo. Tudi slovenska mladenka grdo govorjenje in slabo družbo brezpogojno odklanja, četudi je v taki družbi smeh!

Me, slovenske mladenke, ljubimo pravo veselje! Vesele smo zato, ker smo mlade Slovenke, ker smo božji otroci čistega srca! Ker je naše veselje pravo, si ga ne damo kaliti! Tudi naša lastna, slaba volja nam ga ne sme vzeti!

Zato:

Se ne kremžimo, če nam kaj ni prav.

Ne pasemo »mule« za vsako neljubo besedo!

Ne jočemo, če nam kdo kriv prst pokaže.

Ne tožimo, če nas zebe, ne sitnarimo, če nam je vroče.

Ob malih nezgodah mislimo na veliko trpljenje drugih ljudi, stisnemo zobe in ohranimo dobro voljo in veder obraz. Rade kaj veselega povemo in zapojemo veselo pesem. Naše veselje je pravo veselje in to veselje me ljubimo.

V februarju toliko ljudi zastruplja svoje duše s slabim veseljem. Na pustne veselice hodijo, si zato drage obleke kupujejo, plešejo in pijejo in zapravljajo s svojim premoženjem tudi svoje pravo veselje. Nam se ti ljudje smilijo. Naj bo zato naša vodilna misel za februar: »**Me ljubimo pravo veselje**«. Bodimo apostoli pravega veselja na naših domovih in na naših sestankih.

Vsak sestanek mladenk mora biti vesel sestanek. V tem mesecu pa si bomo pripravile en, posebno vesel, **družabni sestanek**. Tako ob koncu meseca enkrat ga bomo obhajale. Zdaj se bomo pogovorile, kaj bomo pripravile, da bo sestanek res vesel, da se bomo res napele in naveselile in nasmejale, kakor to naše mlado, čisto srce želi.

2. Razgovor v venčkah:

a) Kako bomo doma apostoli pravega veselja? Kedaj me drugim pokvarimo veselje? Zakaj moramo zlasti skrbeti, da ne bomo kalile veselja očetu in materi?

b) Kako lahko skrbim za veselje na sestanku? Kaj povzročim, če nisem točna, če nimam s seboj delovnega zvezka, če ne izpolnim, kar sem sklenila, če ne pojem, ko vse pojejo, če pri telovadbi ne ubogam itd?

c) Kaj bomo pripravile za družabni sestanek? Kaj bodo storili posamezni venčki, kaj posamezne mladenke? Katere pesmice bomo pele, kaj deklamirale, katere igre igrale? Koga bomo povabile?

3. Lučke poročajo, kaj so venčki sklenili. Voditeljica sklepe presodi in, če so primerni, jih odobri in priporoči mladenkam, da te sklepe res izvedejo. Lučke poročajo o predlogih svojih venčkov za družabni sestanek, voditeljica na podlagi teh predlogov sestavi za krajevne razmere izvedljiv načrt, nato delo tako razdeli, da se bo res izvedlo. Ako nismo lani, lahko letos pripravimo prizorček »Cokljice« iz lanske knjižice »Mladdenke«. Nekaj iger i. sl. gl. pri 4. sestanku v februarju.

Pojemo: »Preljubo veselje« in še kaj sl. Zapišemo tudi primerno Marijino pesem.

4. Telovadba in igre.

III. Zaključek.

2. sestanek v februarju

I. Otvoritev sestanka.

II. Potek sestanka:

1. Nedelja — praznik naše družine.

Morda nismo nikoli mislile na to, kaj pomeni nedelja naši družini.

Že sobota zvečer je praznik. Samo to še delamo, kar je treba, da bo nedelja lepša. Oče hodi od hiše do hlevov in nazaj, pomaga tu in tam, da bo vse okrog hiše in pri živini pripravljeno. Matere in kar nas je deklet pri hiši, majhnih in velikih, pospravljamo hišo, za kuho pripravljamo, za obleko in perilo skrbimo. Delo v soboto samo končujemo, na novo nič ne začnemo, saj nedelja, to je praznik!

Kako lepo je nedeljsko jutro, ko gremo skupno k sveti maši, enkrat z očetom, drugič z materjo, zopet drugič s starejšimi brati in sestrami! Na »mašni poti«, kakor ponekod pravijo poti v cerkev, se tolikokrat kaj lepega pogovorimo. Po maši pa pred cerkvijo poiščemo botro ali strica. Kako nam je vseč tako nedeljsko svidenje!

V nedeljo skupno obedujemo. Vsi smo pri mizi. Med prazničnim kosilom zna oče tako po domače kaj pametnega povedati ... in materin obraz je tako svetel, ko nas vidi zbrane okrog sebe, vesele in zadovoljne.

Ko pa pridemo od večernic ali od nauka, posedemo poleti na trato za hišo, pojemo, se igramo, se šalimo, kaj čitamo ali pa gremo gledat na polje in v vinograd. Pozimi smo na toplem za pečjo in kaj več čitamo in si pripovedujemo.

Po večerji skupno molimo sv. rožni venec in za vse naše družinske namene. Zelo lepo je pač v družini, ki tako verno praznuje nedeljo. Zato je lepo, ker Bog, ki je Gospod nedelje, tako praznovanje blagoslavlja.

Mladenke, vsak član krščanske družine obhaja nedeljo najprej v cerkvi, šele potem misli na kaj drugega. Brez srečanja z Bogom v cerkvi, brez sv. maše sploh ni nedelje! Od sv. maše prinesemo blagoslov domov. Lahko bi rekli: iz cerkve prinesemo v svoje domove košček nebes. Zato je nedelja doma tako lepa.

Ko bomo starejše, in — kdo to ve? — morda daleč od doma, se bomo z veseljem in obenem z domotožjem spominjale, kako je bilo ob nedeljah doma lepo.

Mladenke, naša skrb je, da vlada v naših hišah tako resnično nedeljsko razpoloženje.

Zato moramo mladenke biti v nedeljo še prav posebno dobre do domačih, postrežljive, prijazne in pa vesele. Mislimo na očeta in mater, ki jim mora biti nedelja

res lep dan, da bosta potem ves teden lažje delala in skrbela za nas. Naša postrežljivost in prijaznost bo razveseljevala starše. Če bi pa me bile tako nerodne in bi takoj, ko pride mati od prve maše domov in se še niti preobleči ni utegnila, že sitnarile, da bi rade to ali ono, bile nepotrpežljive in mrke, bi materi že takoj pokvarile nedeljsko veselje.

Nasprotno! V nedeljo bo prava mladenka bolj mislila na druge kakor na sebe. Posebno v nedeljo bo za vse dobro pripravljena. Zakaj? Ker se zaveda, da bo njena dobrota pomagala v družini ohraniti božji blagoslov, ki ga prinaša nedelja — Gospodov dan.

2. Razgovor v venčkih.

Mladenke se porazgovore, kaj bi lahko storile, da bi bil doma res vsako nedeljo za vso družino praznik. Narrede sklep, lučke ga povedo voditeljici, ta ga presodi in potrdi.

3. Mladenke pišejo pismo:

Moja ljubeča mati!

Pred kratkim smo obhajali Svečnico. Na ta praznik se spominjamo, kako je Marija šla v tempelj in nesla s seboj božje Dete. Marija z Detetom Jezusom v naročju — to je tako lepa slika, da je noben umetnik ne more dovolj lepo naslikati. Samo dobra mati z dobrim detetom v naročju, to je slika, ki jo je sam Bog ustvaril kot podobno božje Matere in božjega Deteta. Zato je vsak Marijin praznik obenem praznik naših mamic. Mladenke, napišimo danes pismo o svoji mami, in sicer pismo, ali očetu, ki je na orožnih vajah, ali bratu, ki je pri vojaki, ali kje v službi. Saj si to lahko predstavljamo, kaj? Premislimo, mladenke, kako velika je ljubezen naših mamic do nas in kako mamice za nas skrbijo, in to napišimo tako, da bo tudi tisti, ki mu pišemo, začutil do mamic prav isto ljubezen, ki jo mi občutimo v tem trenutku.

Mladienke pišejo, pisma voditeljica doma prečita, najlepše pri prihodnjem sestanku prečita glasno.

4. Telovadba in igre.

III. Zaključek.

3. sestanek v februarju

I. Otvoritev sestanka.

II. Potek sestanka:

1. Skrb za zdravje.

Koliko je zdravje vredno, človek najbolj spozna, če zboli. Kaj vse stori bolnik, da ozdravi! Jemlje grenka zdravila, podvrže se težkim operacijam, vse, vse žrtvuje, samo da bo ozdravel. Veliko boljše in cenejše, kakor zdraviti se, pa je skrb, da si obvarujemo in ohranimo zdravje. Kako pa skrbimo za zdravje? S primernim stanovanjem, hrano, obleko in gibanjem.

1. Stanovanje mora biti suho, svetlo, čisto, zračno in dovolj veliko.

2. Obleka naj varuje telo pred mrazom in vročino in čuva sramežljivost.

3. Hrana mora biti zdrava, nepokvarjena in okusno pripravljena.

Da imamo vse to, to že naši starši, zlasti naše skrbne matere poskrbijo. Zakaj pa mora tudi mladenka vse to vedeti? Zato, ker boš tudi ti nekoč gospodinja. Zato se pa moraš pripraviti. Najboljše se pripraviš, če pomagaš mami pri njenem delu.

Kako skrbimo za zdravje v stanovanju? Predvsem s snago. Saj že star pregovor pravi: Snaga je pol zdravja. Mladienka naj pomaga pometati sobe. Pometati mora tudi pod posteljo in omáro; poskrbi naj, da bodo tla vsak

teden čisto poribana. Mladenka vsak dan temeljito pobriše prah. Če opaziš pajčevine na stropu, brž po omelo in proč z njimi! Stanovanje mora biti tudi skrbno pospravljeno, vsaka stvar naj bo na svojem mestu. Pazimo zlasti, da ne leže okrog ostri predmeti: noži, škarje, igle, žblji, da se kdo ne rani.

V stanovanju naj se tudi poskrbi za zadostno razsvetljavo. Ne beri nikdar v mraku ali pri brleči sveči, da si ne pokvariš oči! Tudi ne glej preblizu, da ne postaneš kratkovidna! Če si svetimo s petrolejko, skrbimo, da bo cilindar vedno čist. Petroleja nikdar ne dolivaj, ko luč gori, da ne bo nesreče! Tudi okna pridno odpiraj, da bo v sobi vedno čist, dober zrak. Odpiraj okna tudi pozimi, vsaj pol ure dnevno naj bodo odprta. Pozimi nikdar ne zabijajmo oken, ne sipljimo žagovine in ne tlačimo mahu med okna. Pustimo zrak v sobo. Zlasti v spalnico. Spimo pri odprtem oknu, vsaj poleti, še boljše pa čez vse leto!

Skrb za obleko. Pri obleki skrbimo vedno, da bo dostojna, da ne bo žalila sramežljivosti. Ne sme biti pretesna in preveč izrezana, ne prekratka — in to zaradi sramežljivosti, pa tudi zaradi zdravja. Pozimi moramo obleči toplejšo in temnejšo obleko, poleti pa bolj lahko in svetlo obleko. Če gremo pozimi ven, se ogrnemo s plaščem ali jopico, da se ne prehladimo. — Kakor v stanovanju, tako mora biti tudi pri obleki vedno snaga na prvem mestu. Obleko večkrat skrtačimo; če se pa da prati, jo operemo, ko se zamaže. Tudi perilo in nogavice moramo prati. Vedno pa moramo obleči suho perilo, obleko, nogavice. Mladenka se ne sme bati vode, mila in krtačke. Pa tudi s šivanko se moraš sprijazniti. Z veseljem doma krpaj obleko, perilo in nogavice. Tudi čevlji morajo biti čisti in celi in ne pretesni! Bodi majhna mamica, ki skrbi tudi za mlajše sestre in bratce!

Skrb za hrano. Mati ima vsak dan mnogo dela, da

pripravi hrano za družino. Tudi v kuhinji rada pomagaj! Skrbno odstrani vso gnilo zelenjavo in pokvarjena jedila. Vse dobro operi! Glej, da bo posoda dobro umita, orodje čisto, deske poribane, miza snažna. — Glej, da boš dovolj jedla, bodi pa zmerna, ne požrešna! Pridna mladenka ni sladkosnedna in tudi ne izbirčna. Zlasti pa pazi, da nikdar ne sežeš po opojni pijači, po vinu ali celo po žganju. Tudi ako te silijo, da bi pila, nikoli ne pij alkoholnih pijač. Pij vodo! Pazi pa, da ne piješ mrzle vode, če si razgreta. Pri majhnih stvareh se moraš navaditi, premagovati se.

Za zdravje je tudi nujno potrebno gibanje na prostem, v soncu in v svežem zraku. Kako se razgibamo? Z delom na polju in travniku, s sprehodi, z igro, telovadbo, s kopanjem, sončenjem, sankanjem, drsanjem, smučanjem. Seveda moraš biti povsod zmerna, ne smeš pretiravati, bodi vedno spodobna. Zavedaj se vedno in povsod, da si slovenska katoliška mladenka!

2. Razgovor v venčkih.

1. Kako skrbi slovenska mladenka za snago doma, v preprosti hiši?

2. Zakaj je dobro, da je mladenka materina desna roka v kuhinji, pri pospravljanju itd.? (Bodoča mamica, gospodinja.)

Primeri sklepa: Skrbela bom za snago pri sestanku. Ali: obleko, ki leži doma po stolih in po posteljah, bom sproti pospravila v omaro. Ali: po igri, po učenju, po vsakem delu bom vedno za seboj pospravila.

3. Učimo se pesemco »Slovenska mladenka«. Mlaidenke jo napišejo v delovni zvezek. Pojemo jo po napevu »Navzgor se širi rožmarin«. Veselo pojmo obe pesmi! »Slovenska mladenka« tudi deklamirajmo.

SLOVENSKA MLADENKA

Življenje bogatimo si,
bodočnost si gradimo.
Iz vsega srca ljubimo
Boga in domovino!

Je geslo naše nam ponos,
obljuba nam je sveta.
Mladost pa po vodilu naj
koristna bo in lepa.

Obraz vesel in čist pogled,
odločna naša volja;
srce pogumno vsak nam hip
in misel vsaka dobra.

Smo spretnih rok in hitrih nog,
delavne in poštene.
Za dobro smo pripravljene,
smo zveste in zavedne.

Kar raste in vse, kar živi
veselje nam užiga.
In igra, pesem, rajanje
mladenko pravo dviga.

Tako me služimo Bogu,
slovenski domovini.
Vse v varstvo se izročamo
pa Materi Mariji.

NAVZGOR SE ŠIRI ROŽMARIN

Navzgor se širi rožmarin,
navzdol se nagelj vije.
Na okenca zagrnjena
večerno sonce sije.

Rdeča ruta, bel ošpet
in zagorelo lice,
tako se s polja vračajo
dekleta in kmetice.

Ti nageljni, ta rožmarin,
ta okna, polna sonca,
oj takih nima celi svet,
pa pojdi tja do konca!

KOLO

Oj zaplešimo kolo,
drage tovaršice!
Sestra sestri daj roko,
urne so nožice!
Naš je svet, naš je raj,
sije nam dekliški maj!
Kolo, ples in petje vmes,
so drage nam sestrice!

Oj na trati je lepo,
ker nam sonce sije
in ker srčece mlado
nam brezskrbno bije!
Log in gaj zeleni,
mlado lice se smeji.
In kot Drava sred dobrav
se kolo naše vije.

Delo vse končano je,
rajajmo vesele,
trud bomo pozabile,
zakaj le ne bi pele!
Cvetje, petje, mladoletje,
Bog ohrani nam v radosti
naše dni mladosti!

4. Vadimo se kolo po gornjem besedilu za naš veseli sestanek.

5. Uredimo še, kar je potrebno za veseli sestanek.

III. Zaključek.

4. sestanek v februarju

Veseli sestanek

po sporedu, kakor smo si ga bile določile na prvem sestanku v februarju.

Igre:

1. Harmonika. — Pod vodstvom venčkove Lučke

začno venčki šteti. Vsaka pove po vrsti eno številko, začnejo pri eni. Pri številki 7 in mesto vsakega mnogo-kratnika št. 7, morajo izgovoriti: harmonika. Če katera pozabi, mora iznova začeti pri ena. Krožek, ki je pri končnem znamenju voditeljice dalje s štetjem, zasluži točko.

2. Fižolova tekma. — Venčka stojita v vrstah, vrsta poleg vrste. Tik pred prvimi iz vsakega venčka sta narisana kroga, v njih enako število fižolov. Pred tem krogom so v vrsti v isti razdalji manjši krogi, toliko jih je, kolikor je v velikem krogu fižolov. N. pr. 4, 5 ali 6, za oba venčka enako! Številki 1 obeh venčkov tečeta na znamenje, pobereta fižole iz velikega kroga, jih položita v manjše kroge, potem spet pobereta in položita v velik krog, tečeta k svojemu venčku in se dotakneta št. 2, ki potem teče po fižole v velik krog itd. Venček, ki je prvi gotov, zmaga.

3. Primi! — Mladenke obeh venčkov stoje v krogu. V sredi leži nekaj različnih predmetov, en manj, kot je v krogu mladenk. Voditeljica da različna povelja, ki jih mladenke izpolnijo, n. pr.: dvigni roko, prikloni se, itd. Kadar pa reče: primi!, se vse pripognejo v sredo in skušajo prijeti en predmet iz srede. Zmaga tisti venček, katerega članica je ostala zadnja v igri.

4. Hoja čez ovire. — Postavimo v vrsti, n. pr. steklenice, kak lonec, lončnico, itd., in sicer v taki razdalji, da lahko vsak predmet posebej prestopimo. Nekaj mladenk poskusi z nezavezanimi očmi iti preko ovir. Seveda si skušajo razdaljo in višino predmetov zapomniti, da vedo, koliko bo treba dvigati noge pri vsakem posameznem predmetu. Potem jim zavežemo oči in neslišno odstranimo vse ovire. Zdaj začnejo hoditi. Gledalci jim ploskajo, če se (neobstoječim) oviram lepo umaknejo. Če kaka mladenka v vrsti začne razumeti ali opazi, da ovir ni, jo

vzamemo iz vrste in ji odvežemo oči, da se zabava z drugimi gledalci. Prepovedano je, tipati za ovirami.

5. Poišči! — Mladdenke vsakega venčka druga za drugo, vrsti druga poleg druge. Pred obema venčkoma sta na nasprotni strani sobe dve vrečici z različnimi predmeti, za vsak venček ena vrečica. V obeh vrečicah so isti predmeti, n. pr. v vsaki vrečici po ena radirka, svinčnik, rokavica, poleno, itd. Vsaki mladenki iz obeh venčkov določi voditeljica določen predmet iz vrečice. Ko voditeljica da znamenje, stečeta št. 1 vsakega venčka k stolu z vrečico, vtakneta roko vanjo in poiščeta, ne da bi gledali, svoj predmet iz vrečice. Ko ga najdeta, stečeta in se dotakneta št. 2 v vrsti, na kar ona teče po svoj predmet. Venček, ki je prvi gotov, je zmagal.

6. Dober spomin. — Na mizo položiš n. pr. 20 različnih predmetov in jih pokriješ s kakim prtčjem. Potem pokličeš mladdenke obeh venčkov in jim daš nekaj sekund časa, da si ogledajo predmete. Potem predmete zopet zakriješ. Mladenkam obeh venčkov daš n. pr. 3 minute časa, da povedo lučki vse predmete, ki so si jih zapomnile. Lučka jih zapiše na listič. Potem pregledate, kateri venček si je zapomnil več predmetov, ki so bili v resnici na mizi. Tisti je zmagal.

7. Izgubljena mladenka. — Dve mladenki, iz vsakega venčka po eno, pošlješ skrivaj iz sobe, oz. prostora. Potem oznaniš, da sta dve mladenki izginili in da bi imela rada čim točnejši popis, da jih najdeš. Torej: obleka, čevlji, nogavice, velikost, barva oči itd. Vsak venček popiše svojo »izgubljeno« mladenko. Lučka si sproti vse zabeleži. Ko daš znak, obe Lučki oddasta listke. Voditeljica pokliče izgubljenki in na glas prečita popis. Venček, ki je svojo mladenko bolje popisal, zmagal.

(Zbirko 60 družabnih iger z navodilom za vodstvo morete dobiti na »Betnavi« p. Maribor. Izvod 8.— din.)

SNOV ZA PROSVETNE TEKME MLADENK

Prosvetne tekme obsegajo:

1. majhno razstavo,
2. vzorni sestanek,
3. vprašanja.

Tekme naj pokažejo delavnost mladenk.

1. Razstava.

Razstavimo:

- a) lončnice, ki so jih mladenke prezimile,
- b) nekaj cvetja, ki so ga vzgojile na svojih gredicah,
- c) nekaj ročnega dela: krpanje, preprosto vezenje,
- č) delovne zvezke.

Vsak venček razstavlja kot celota.

2. Vzorni sestanek.

Spored:

- a) običajna otvoritev sestanka,
- b) deklamacija,
- c) predavanje mladenk:

1. »Naš domači kraj«.
2. »Kako je pri nas pri mladenkah«.

Predavanje poda sicer ena, a morajo vse mladenke sodelovati s tem, da v venčkovih razgovorih zberejo snov. Zato pripravi vsak venček svoje predavanje.

- č) petje,
- d) ena izmed mladenk vodi družabno igro,
- e) plešemo kolo — po predpisanem besedilu.

3. Vprašanja.

- a) Kako poskrbimo, da je nedelja Gospodov dan?
Zakaj potrebuje nedeljo naša duša?

- Zakaj potrebuje nedeljo naše telo?
Kako naj preživimo nedeljo v domači družini?
- b) Kaj ti daje domovina?
Kakšne dolžnosti imaš do domovine?
Kakšne dolžnosti imaš do vladarja, bana, župana?
- c) Kako moreš poskrbeti, da boš imela ob božiču
sveže cvetje?
Na kaj paziš, ko delaš šopek?
- č) Kako goji slovenska mladenka šport?
Kako skrbiš za snago doma?
Kako skrbiš za snago telesa?

Ocenjevanje.

Ocenjujejo se skupine po tem, kar pokažejo, s posebno pripombo, ali delajo po novi metodi ali ne.

Ocenijo se skupine kot celota in venčki še posebej.

Ostala navodila dobe voditeljice v okrožnici ZDK. Za priprave na tekme si voditeljice izdelajo podroben načrt, ki ga na sestankih postopno izvajajo.

Marec

Vodilna misel: Mladenka si v postu utrjuje voljo.
Mesečna naloga: pripravljamo se na tekme.

1. sestanek v marcu

I. Otvoritev sestanka.

II. Potek sestanka:

1. ZDRAVA VOLJA

I. Mladike, ali smo vse take mladike, kakor smo v obljubi obljubile, da bomo? In kako je z našim vodilom in z našim geslom? Obljuba, vodilo in geslo nam neprenehoma slikajo podobo prave slovenske mladenke, mladenke, kakršne nas hoče imeti Bog, naši starši in naša domovina.

Čutite v svojem mladem srcu željo, da bi take postale? Kaj ne, včasih že: kadar je na sestanku lepo, včasih v cerkvi, kadar smo tako zbrane, da se res pogovarjamo z Bogom, ali pa tudi, ko smo po nesreči užalile mater ali očeta in smo potem svojo krivdo spoznale in nam je bilo žal, da smo slabe in smo zaželele »oh, ko bi mogla biti res dobra!«

Mladike, kaj mislite, ali bi ne mogle postati res dobre? Postati res prave mladenke, mladenke, ki bi vedno živele po vodilu in po geslu? Seveda moremo! Anica, ako pri mizi rečeš, zdaj bom jedla, kajne, tvoja roka te uboga in ti nosi hrano v usta. Če rečeš, zdaj grem k botri, noge kar gredo, kamor ti hočeš. Ko bi rada gledala slike

v knjigi, tvoji prsti že kar listajo po njej in oči že gledajo.

Mladenka, ti hočeš, in kar hočeš, dosežeš, kaj ne?

Mladenke, Bog Oče, ki nas je ustvaril, nam je položil v srce sliko, kakršne nas hoče imeti. Velika in silno lepa je ta slika v nas. Dobri Bog je položil v naše srce tudi željo, da bi to, kar je za nas določil, res postale. In sedaj je samo od nas odvisno, od naše volje. Bog čaka samo na to, da bomo me rekle: Hočemo! In me res hočemo! Kaj ne da?

I. Da bomo dosegle, kar hočemo, da bomo res postale prave mladenke, moramo svojo voljo vaditi. Vadimo jo od jutra do večera, in sicer na dva načina:

1. da si zopet in zopet rečemo: bom storila.

2. in zopet in zopet: ne, ne, ne bom!

Kdaj bomo rekle: »Bom!«?

Kdaj pa: »Ne, ne bom!«?

(Mladenke naj same povedo primere z ozirom na svoje male dolžnosti, ki jih imajo: na življenje v šoli, na delo, na vedenje pri jedi, na igro, na neprijetnosti, na pokorščino in na ljubezen. Navedejo naj mnogo primerov!)

Tako se bomo imele od jutra do večera na vajetih. Kaj mislite, ali ne bomo mnogo lažje vsak trenutek za vse dobro pripravljene? Ali ne bomo potem res živele po volji slovenske mladenke?

Da, mladenke, svojo voljo si bomo utrdile v dobrem in tako se bo naša želja izpolnila. Z močno voljo bomo namreč svoj značaj tako oblikovale, da bomo vedno bolj podobne sliki, ki jo ima o nas dobri Bog, saj veste, tisto lepo sliko o pravi slovenski mladenki, ki je za vse dobro pripravljena.

III. Pa bo to vedno lahko? Mi sicer hočemo dobro, a moramo tudi **vedno** hoteti dobro! Vztrajati moramo danes in jutri in vse življenje.

Zdaj smo začeli postni čas. Obhajajmo mladenke, svoj post v tem smislu, da si bomo utrjevale voljo, in to tako, da se bomo vedno odločile za dobro.

Kako se morajo odrasli postiti? Zakaj pa me ne tako?

In vendar se hočemo postiti tudi me in pokazati svojo ljubezen Kristusu, ki je za nas toliko trpel. Kako se torej me lahko postimo? V utrjevanju volje za dobro. Ves mesec mislimo na to: **post je in mladenka si v postu utrjuje voljo in je vsak trenutek za vse dobro pripravljena.**

Mislimo pa pri tem našem postu vedno na to, da si utrjujemo voljo iz ljubezni do Boga, ki nas hoče imeti kot prave slovenske mladenke.

2. Delo v venčkih. Pripravljamo se na tekme. Venčki zbirajo točke za predavanje, ki so ga izbrale in sicer vsak venček za svoje predavanje.

3. Deklamacija: Oj, zato. Gl. Mladenke I. str. 34.

4. Telovadba in igre.

III. Zaključek.

2. sestanek v marcu

I. Otvoritev sestanka.

IV. Zaključek.

1. Spomin obletnice kronanja sv. očeta Pija XII.:

a) Deklamacija: Molitev.

b) Nagovor.

V koledarčku slovenskega dekleta čitamo: Kristusov namestnik, naslednik sv. Petra, 262. papež, je sv. oče Pij XII. Rodil se je 2. marca 1876. v Rimu, postal je duhovnik 2. aprila 1899. Deloval je večinoma v Rimu, od 1. 1917. do 1929. pa je bil apostolski nuncij v Nemčiji. Za

papeža je bil izvoljen 2. marca 1939. Njegovo geslo je: Sad pravičnosti — mir. (Te podatke si mladenke zapišejo v svoj delovni zvezek.)

Letos obhajamo drugo obletnico vladanja sv. očeta Pija XII. V zelo težkih časih nam vlada sedanji sv. oče. Mnogo se trudi, da bi svetu vrnil mir. Zelo podpira zlasti uboge otroke, ki jim je ta vojna vzela očeta, mater in dom.

Za svoje geslo si je izbral vodilo: Sad pravičnosti — mir.

Pravičnosti hoče, ker ve: če bo zavladala pravičnost, ne bo vojne. Sv. oče ve, da ne bo zavladal stalen mir, ako ga samo sklenejo veliki gospodje za »zeleno mizo«, krivica in sovraštvo pa bi ostala. Zato se sv. oče trudi, da bi se vedno bolj širilo Kristusovo kraljestvo, ki je kraljestvo pravičnosti in ljubezni.

Me mladenke moremo in moramo biti apostoli Kristusovega kraljestva in tako pomagati sv. očetu.

Mladenke, kako pa moremo me pomagati, da bodo ljudje res živeli, kakor Kristus hoče, da bodo pravični in dobri do vsakogar? Če molimo zanje. Za koga? Žrtve prinašamo za spreobrnjenje grešnikov. Kakšne žrtve in žrtvice? Kaj pa mislite mladenke, ali naš dober zgled tudi drugim kaj pomaga? V kakšnih okoliščinah pa moremo dati dober zgled? Povsod, kaj ne? Na primer?

Mladenke, biti hočemo apostoli, zlasti sedaj v postnem času. Molimo in žrtvujemo, da bi vsi naši farani dobro opravili velikonočno sv. spoved in tako prejeli sveto obhajilo, da bodo po Veliki noči res boljši! Bolj pravični in bolj dobrega srca do drugih.

Mladenke, za vse dobro smo pripravljene in to je najvišje dobro: da storimo kaj za duše naših bližnjih.

Sklenimo, kaj bomo storile. Če bomo naše sklepe dobro izvajale — bo to najlepša čestitka sv. očetu. V ta namen gremo tudi k sv. obhajilu.

Vsak venček določi sklep, skupno pa izberemo dan, ko bomo šle k sv. maši in k sv. obhajilu in bomo posebej molile za našega sv. očeta Pija XII., ki nam je namestnik Kristusov.

c) Zapijemo primerno pesem, ki smo jo pele za praznik Kristusa Kralja. Tudi zborna deklamacija: »Krasno je biti mlad« je primerna. Gl. »Mladenke« I., str. 20.

MOLITEV

O, Gospod,
ki si nas v teh temnih dneh na svet poslal,
ki svojo Luč si v naših srcih vžgal,
o daj, da še ljubezen Tvoja v nas se razplamti,
o daj, da v njeni čistosti zgori
vse, kar je v nas prstenega.

O daj, da bomo plamenice za svoj čas,
luči Ljubezni Tvoje in Resnice ...
In daj, da v našem čistem ognju vse zgori,
kar tlači in mori ljudi,
da Kralj vseh src boš samo Ti,
o Kristus, Kralj Ljubezni, Kralj Luči!

Vodeb M.

2. Moj vrt.

Dekleta, ki imajo zelenjadne vrtove pri hiši, si bodo napravile tudi nekaj gredic za svoje ljubljenske, cvetice.

Spomladi, še bolje jeseni, dobro in globoko prekoplje-mo zemljo, spomladi isto lepo zrahljamo in vsejemo cvetlična semena.

Vzemimo raznovrstna semena, katera se sejejo spomladi: astre, cinije, levkoje, balzamine, turške nageljne, zajčke itd. Ko vzkale in vzrastejo, jih presadimo na stalno mesto.

Za cvètime, ki cvetejo spomladi: marca, aprila in maja, moramo semena posejati že meseca julija in avgusta. To so: mačehe, marjetice, spominčice itd. Ko jih v poletni vročini sejemo, moramo vsejano seme pokriti, da nam vroče sonce ne pokvari mladih rastlin. Z vodo jih moramo zalivati vsak dan. Ko so sadike dobro vzkllile, jih odkrijemo. Dosti močne presadimo na stalno mesto.

Nageljni so enoletni in dvoletni. Enoletni so šabo-nageljni; vsejemo jih meseca marca v zabojčke, katere moramo zaradi mraza imeti na oknu v hiši, meseca maja pa jih presadimo na stalno mesto v vrtu. Ti nam cvetejo potem skozi vse leto. Dobimo pa tudi lepe, močne sadike pri vrtnarju, katere so vzgojene v topli gredi. Za dvoletne nageljne moramo posejati seme meseca junija ali julija. V jeseni jih presadimo na stalno mesto. Poslednji nam cvetijo potem šele drugo leto meseca junija.

V lep okras vrtov so tudi rdeče begonije (begonije semperflorae), plavi agaratur in lobelije. Te vrste cvetic začnejo cveteti meseca junija in cvetejo skozi vse leto do pozne jeseni. Sadike dobimo pri vrtnarju, kajti doma jih ni mogoče vzgojiti, ker je za to potreben cvetličnjak.

Ako sadimo čebulice od tulipanov ali hijacint, jih moramo posaditi že meseca oktobra na vrt. Spomladi, meseca aprila in maja pa lepo cvetijo. Ko so čebulice po cvetju dozorele, jih pobereimo iz zemlje in shranimo na suhem prostoru.

Vrtnice! Kdo ne pozna kraljice vrtov, ki nam cvete skozi vse leto v vseh barvah? Imamo dve vrsti vrtnic: visoke in nizke. Pozno v jeseni, ko pritisne mraz, odstranimo kole, ki vrtnice podpirajo, in položimo vrtnice na zemljo ter pokrijemo krono z zemljo in smrekovimi vejami. Nizkih vrtnic ni treba pokrivati, ker iste prezimijo na prostem. Visoke vrtnice cepimo s cepičem tako, da jih cepimo na divjo rožo, ki jo skopljemo v gozdu, nizke vrtnice pa dobimo pri vrtnarju.

Gomolje od dalij in gladijol sadimo spomladi, meseca maja. Začnejo cveteti julija, pa cvetijo ves čas do pozne jeseni.

Cvetice trajnice vsadimo na stalno mesto. To so: potonike, srčki, floks — nizki in visoki —, marjetice, planike.

Krizanteme cvetejo meseca oktobra. Imamo jih več vrst: navadne z malimi in boljše, z velikimi cvetovi. Razmnožujemo jih s starimi sadikami in potaknjenci. Navadne, male, ostanejo čez zimo zunaj, boljše vrste pa moramo preko zime spraviti v kleti.

3. **Razgovor v venčkih:** Kako si bomo uredile svoje gredice? Kako jih bomo obdelale, kaj bomo posejale in kaj nasadile, da bomo imele meseca maja že kaj svojega cvetja za Marijin oltarček? Kje bomo dobile seme, kje sadike?

4. Telovadba in igre.

III. Zaključek.

3. sestanek v marcu

I. Otvoritev sestanka.

II. Potek sestanka:

1. Slovenska mladenka v ljubezni služi očetu in materi.

Mladenke, če smo bile kdaj dalj časa z doma, smo se vedno rađe vrnile, kajne? Nekaj posebnega je doma, prijetno nam je doma. Skrben oče nas čaka, ljubeča mati, dobri bratci in sestre.

Ali ste kdaj mislile na tiste, ki so v vojni izgubili svoj dom? Oče je padel, mater je mogoče bomba ubila, ki je padla na hišo. Ostal je samo še otrok. Kako težko pač mora biti takšnemu otroku! Kam naj gre? Nikjer ne bo našel takšne ljubezni, takšnega miru, kakor ga je imel doma.

Pa če bi očeta ali matere več ne bilo, bi tudi na naših domovih ne bilo tako prijetno, kajne? Oče in mati nas ljubita. Že takrat, ko sta se poročila, sta mislila z ljubeznijo na nas.

Že takrat je oče za nas delal in se trudil, da bi nam napravil lep in prijeten dom. Tudi sedaj se trudi v delavnici, v pisarni, v tovarni ali na polju. Tudi, ko mi niti ne mislimo na to. Njegovo čelo je zgubano, njegove roke so žuljave. Na otroke misli in za srečno bodočnost otrok dela. In gotovo prosi večkrat nebeškega Očeta tudi zate in zame.

Ali mislimo kdaj na to, da bi svojemu očetu z ljubeznijo vračale njegov trud, mladenke? Gotovo pride kdaj truden domov in slabe volje, pa mu poskusimo pripraviti kakšno veselje; bodimo vedno ubogljive, prijazne in dobre do njega, da mu tako vsaj malo pokažemo svojo hvaležnost. Slovenska mladenka v ljubezni služi svojemu očetu. In tudi moli vsak dan zanj.

In naša mamica! Kadar koli pridemo domov, nas je vesela, čeprav morda tega ne pokaže. In kako je skrbna! Vedno gleda na to, če nam ničesar ne manjka, vedno in povsod skrbi za nas, skrbi, da bi bil naš dom prijeten.

Vsak dan nam izkazuje dobrote, in te dobrote niso majhne. Največje dobrote pa nam je mati izkazala, ko nas je učila spoznavati nebeškega Očeta, ko nam je roke sklepala k molitvi. V cerkev nas je vodila in nam o Jezusu in Mariji pripovedovala. Dala nam je največji zaklad. Zaklad sv. vere. Pot nam je pokazala k sreči, k Bogu, k večnemu zveličanju.

Kako se bomo skazale materi za vse to hvaležne? Tako, da ji bomo prav rade pomagale pri njenem delu. Slovenska mladenka v ljubezni služi materi. Da ji bomo pomagale nositi skrbi; predvsem pa tako, da bomo ostale vedno verne, katoliške mladenke. Mlendenke ljubijo Boga

Očeta, rade gredo h Kristusu, rade sklepajo roke k molitvi tudi za svojo drago mater.

Bog sam nam je dal skrbnega očeta in ljubečo mater. Božja namestnika sta. Namesto Boga skrbita za nas in nam zapovedujeta. Zato je Bog rekel: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji. In zato: slovenska mladenka v ljubezni služi očetu in materi.

Mladenke premislijo v molku vsaka zase, kaj bo sklenila, da bo odslej res »v ljubezni služila očetu in materi«. Sklep same zase zapišejo v svoj delovni zvezek.

2. Mladenke pišejo pismo n. pr. sestri, ki je v mestu v službi:

Moj skrbni oče.

3. Deklamacija:

IZ SLAVOSPEVA SVETEMU KRIŽU

Zvesti križ, edino ti si
plemenito res drevo.
Ni lesa, ki rasel, cvetel,
sad poganjal bi tako.

Les visoki, skloni veji,
svoja vlakna omehčaj
in narave vsa trdota
v tebi popusti naj zdaj.
Ude Kralja in Gospoda
prav narahlo le razpni!

Les presrečni, ti edini
nosiš žrtev za ves svet.
Ladja si — v pristan domači
svet zgubljeni nosiš spet,
ker te je zaznamovala
sveta Jagnjetova kri.

Zvesti križ, edino ti si
plemenito res drevo.
Ni lesa, ki rasel, cvetel,
sad poganjal bi tako.

4. Telovadba in igre.

III. Zaključek.

4. sestanek v marcu

I. Otvoritev sestanka.

II. Potek sestanka:

1. MOJA NEDELJSKA MAŠA. II.

Kaj vidimo v nedeljo v cerkvi? Na oltarju goriijo sveče, na koru pojo orgle, ljudje molijo v cerkvi, duhovnik je spredaj pri oltarju. Pa kaj se v nedeljo godi v cerkvi? Zakaj pridejo ljudje iz vseh krajev, zakaj so tako tiho, zakaj je v cerkvi tako slovesno? Nekaj velikega se godi spredaj pri oltarju. Duhovnik vrši razne obrede, moli razne molitve.

Kaj se godi na oltarju pri sv. maši? Ni samo duhovnik tam, še nekdo drugi je, ki ga mi ne vidimo: Jezus sam, veliki Duhovnik.

In kaj dela ta veliki Duhovnik? Ponavlja isto, kar je na križu naredil. Na Kalvariji je daroval Bogu Očetu samega sebe, svoje telo in svojo kri. Jezus sam je bil na Klavariji Duhovnik, ki je opravljal daritev. Križ je bil oltar. Jezus pa je bil tudi brezmadežno Jagnje božje, ki je bilo za nas darovano na križu na krvav način.

To, kar se je na križu godilo, se godi tudi pri sv. maši. Jezus se daruje na nekrvav način, daruje svojemu Očetu svoje telo pod podobo kruha in svojo kri pod podobo vina. Tako nas ljubi, da hoče vedno ponavljati svojo daritev za nas.

Zato je v cerkvi tako slovesno, zato so ljudje tako zbrani, ker se godi nekaj silno velikega. Tudi me, mladenke, moramo biti zbrane v cerkvi, ne raztresene. Ne smemo misliti na vse mogoče stvari, ampak na oltar pogledjmo, tam je križ, na vsakem oltarju — in isti križ nam pripoveduje, kaj se pri sv. maši godi. — Na oltar gledjmo, kaj duhovnik dela. Jezusa daruje Bogu Očetu. Ne smemo pa samo gledati, ampak moramo nekaj več storiti. Sv. maša ni samo Jezusova daritev, tudi ne samo duhovnikova, ampak mora biti tudi naša daritev. Tudi me moramo Jezusa darovati Bogu Očetu. »Nebeški Oče, daru-

jem Ti Jezusa, brezmažežno Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta«, tako molimo.

Pa ne samo Jezusa, še nekaj drugega moramo darovati. Ne smemo priti praznih rok k sv. maši, ampak moramo nekaj s seboj prinesiti za daritev. S seboj moramo prinesiti žrtvice, premagovanja, ki smo si jih med tednom nabrale — in vse te žrtvice, pa tudi same sebe in svoje življenje moramo pri sv. maši skupaj z Jezusom darovati nebeškemu Očetu.

Zadnjič enkrat smo sklenile, da ne bomo nikdar prišle brez molitvenika k sv. maši. Danes si zapomnimo, da je sv. maša nekaj silno velikega, je daritev. Božje smo in Kristusove, zato se Bogu darujemo. Sv. maša mora biti tudi naša daritev.

Razgovor v venčku: 1. Kaj se godi pri sv. maši. 2. Kaj je na oltarju pred povzdigovanjem, kaj nato? 3. Kateri trenutek je pri sv. maši najveličastnejši?

Sklep: Pri sv. maši hočemo skupaj z Jezusom Bogu darovati tudi samo sebe.

2. POZDRAVLJANJE IN PREDSTAVLJANJE

Mladenke, ljudje živimo skupaj v veliki družini. Da pa je naše skupno življenje prijetnejše in lepše, se mora ravnati po pravilih lepega vedenja. Kdor se lepo, pravilno vede, pravimo, da je olikan. Olika je zunanje obnašanje, ki izvira od znotraj, iz dobrega srca in lepe duše. Človeka, ki se trudi, da se na zunaj olikano vede, se zna lepo klanjati, v srcu pa nima pravega spoštovanja do so-ljudi, kaj hitro spoznamo. Prava vljudnost je cvet resnične ljubezni do bližnjega in izvira iz spoštovanja do vzvišenega dostojanstva človeške osebnosti. Vsak dober človek je olikan; zato so olikani prav tako preprosti ljudje, ki se lepega vedenja niso posebej učili iz knjig.

Mladenke, zapomnimo si te-le besede učenega moža: »Lepo vedenje je najboljše priporočilno pismo; zakaj od prvega vtisa, ki ga napraviš na druge in od tega, ali nastopaš vljudno ali nerodno, je veliko odvisno. Neotesanemu človeku navadno vedno pripisujejo slab značaj.«

Mladenka pa je vljudna. Katera točka vodila nam to veli?

Največji sovražnik vljudnosti je ošabnost in domišljavost. Slovenska mladenka se bo tega gotovo varovala. Kako žalostno bi bilo, če bi n. pr., ko izstopi iz šole, ne pozdravila več svojega prejšnjega učitelja iz neke domišljavosti, češ, sedaj pa tega nisem več dolžna, saj mi nič ne more! Taka mladenka bi se pač ne smela šteti med olikane ljudi. S tem, da ne pozdravljamo, damo samo sebi slabo spričevalo, nič pa s tem ne škodujemo tistemu, ki ga prezremo.

Olika torej zahteva, da se med seboj pozdravljamo. Tembolj homo to z veseljem storile, ker vemo, da smo vsi ljudje bratje in sestre v Kristusu. Na deželi je navada, da se pozdravljajo vsi ljudje med seboj; v mestu pa, kjer je mnogo ljudi, ne pozdravimo vsakega človeka, ampak samo znance in predstojnike. Temeljno pravilo pri pozdravljanju je, da pozdravi mlajši starejšega, moški žensko, uslužbenec svojega gospodarja. Mladenke bomo morale večinoma naprej pozdraviti. Vnaprej bomo pozdravljale tudi starejše može, ki jih srečamo. Ne pozdravljamo pa vnaprej svojih vrstnikov ali fantov, ki so kakšno leto starejši, kakor me. Brezpogojno pa je dolžnost vsakega, da na pozdrav prijazno odzdravi.

Kaj pravite ve! Neka žena je srečala sosedovega fanta, ki je star okrog 20 let — bil je že pri vojaki — pa ga je pozdravila, ker je pač nerodno iti tik mimo popolnoma tiho. Kaj mislite, kako se je postavil ta »junak«? Niti odgovoril ni na pozdrav 66-letne žene, ko bi vendar moral

celo on prej pozdraviti. Res takšen človek si pač da najlepše spričevalo o neolikanosti!

Mladenke, kako pa pozdravljamo? Kateri pozdrav vam je najbolj všeč? Kako pa pozdravljajo v mestih? »Klanjam se«, »Pozdravljen-a«, (med tovariši, -icami). Najprimernejši so pozdravi: Dobro jutro, Bog daj, dober dan, dober večer, Bog daj! Med seboj se člani katoliških društev pozdravljamo tudi z »Bog živi«, »Živio«. Drugih tako ne pozdravljamo. Ako pozdravimo višjega, pristavimo ogovor; n. pr.: »Dober dan, gospod učitelj!« »Dobro jutro, gospodična!« Kako pa pozdravljamo duhovnika? »Hvaljen Jezus!« Zakaj pa?

Ženska pri pozdravu rahlo prikloni glavo. Ako ti sti, ki ga hočemo pozdraviti, ne gre blizu nas, posebno v mestu, ne bomo kričale preko ulice, ampak se samo priklonimo z glavo.

Kako pozdravljamo, ko se poslavljamo? Z Bogom, Srečno, Lahko noč, Klanjam se.

Pri nas je navada, da si pri pozdravu podamo roke. Pri tem zopet velja pravilo, da jo ponudi starejši mlajšemu. Zato ne podajaj naprej roke, ampak čakaj, da ti jo starejši ponudi. Ponudeno desnico primi in jo rahlo stisni. Zelo neolikano je, kdor ponudi samo dva prsta ali celo samo mezinec ali pa se roke komaj hladno dotakne tako, da te kar zazebe.

Včasih srečamo znano osebo, ki je v družbi druge, s katero se ne poznamo. Potem se predstavimo drug drugemu. Pri tem je treba zopet paziti, da se najprej mlajša oseba predstavi starejši. Starejši osebi najprej povemo ime novega znanca. Rečemo kratko, n. pr. »To je Ivanka Koren«. Nazadnje pa povem ime in morda še poklic višjega. Pri tem pozdravimo s priklonom glave in si navadno sežemo v roke. Med enakimi je to povsem enostavno. Če pridemo mladenke skupaj, se tudi lahko same

druga drugi predstavimo. Vsaka pove svoje ime in priimek, morda še od kod je in pogovor je kmalu v teku.

Mladenke si podčrtane stavke zapišejo v delovne zvezke in nato se vadijo v predstavljanju. Voditeljica naredi iz te vaje igro!

3. Deklamacija:

Slovenska mladenka.

4. Delo za tekme.

5. Telovadba in igre.

III. Zaključek.

April

Vodilna misel: »Velika noč — novo življenje«.
Mesečna naloga: Pripravljamo se na tekme.

1. sestanek v aprilu

I. Otvoritev sestanka.

II. Potek sestanka:

1. Razlaga vodilne misli in mesečne naloge.

Mladenke, mesec april nam bo letos posebno drag. Pomlad je in Velika noč bo! In me smo mlade in dobre mladenke, zato smo od srca vesele pomladi in post se nam že dolg zdi, zato smo vesele, da bo kmalu Velika noč. Pomladi je vse novo: Sonce se nam zdi novo, ptičke zopet pojejo, vse poganja, v vrtu in na travniku nas razveseljuje novo zelenje. Mladenke, tudi za nas je pomlad **ново življenje**. Z naravo vstanemo k novemu življenju tudi mi! Ves mesec april mislimo na to, da moramo vstati k novemu življenju. Čim lepše se bomo pripravile na Veliko noč, tem bolj bomo res zaživele novo življenje. Pa o tem se bomo še pogovorile.

Potrudimo pa se tudi, da se bomo za tekme **dobro pripravile**. Kaj že znamo? Kaj moramo še oskrbeti? Smo mačehice že presadile? Drugače ne bo cvetja za razstavo. Predavanje že imamo? Preglejmo, kaj še moramo oskrbeti za tekme, da bomo pripravljene.

2. Nedelja — moj najlepši dan.

Mladenke, kateri je naš najlepši dan? Ali tisti, ko dobimo novo obleko? Ne, obleka postane hitro ponošena.

Ali takrat, ko se prično počitnice? Pa saj poznate še lepše dneve v svojem življenju! Gotovo je bil zelo velik in lep tisti dan, ko smo pri krstu postale otroci božji in se tega nismo zavedale. Kaj pa takrat, ko smo šle prvi-krat k sv. obhajilu, ko je prvič prišel Jezus, ki nas tako ljubi, v naše srce? Gotovo je bil to najlepši dan v našem življenju. Pa ta dan je bil samo eden in morja se ga že več ne spominjamo.

Kajne, mladenke, ni bil samo en dan tako lep; potem smo še prav pogosto prišle v cerkev k Jezusu po milost in po srečo. To so bili najlepši dnevi v našem življenju, ko smo z Jezusom v duši, z dobroto v srcu in z veseljem na obrazu prihajale iz cerkve domov.

Pa Bog nam daje vsak teden en dan in hoče, da bi bil ta dan med vsemi najlepši in najbolj vesel. Saj že veste, mladenke, ta dan je nedelja.

Katera bo povedala, zakaj je nedelja najlepši dan? Ali zato, ker se v nedeljo lepše oblečemo kot navadno? Ali zato, ker ta dan ni treba iti v šolo? Ali zato, ker ta dan ni treba tako delati, kakor drugače? Ali zakaj je nedelja najlepši dan?

Zato, ker ta dan zvonovi tako lepo pojo in nas vabijo v cerkev. O neskončnem Bogu nam govorijo, o dobrem Očetu, ki nas tako neizmerno ljubi. — Kako smo lahko vesele, če vemo, da je dobri Bog nad nami, da nas On čuva, da za nas skrbi. In prav v nedeljo se tega živo spomnimo, saj je nedelja Gospodov dan.

Zvonovi nas vabijo — v cerkev k Jezusu, ki je zaradi nas postal človek in se na oltarju za nas daruje. K Njemu moramo iti, da nas bo obdaroval z nevidnimi darovi in s samim Seboj, da bomo šle močne in srečne iz cerkve. **Nedelja je dan Jezusove dobrote.**

Pri sv. maši se kruh spremeni v Jezusovo telo. Tudi ljudje bi se morali spremeniti, tudi me moramo v nedeljo

postati bolj svete, bolj dobre, bolj polne ljubezni do vseh. Sv. Duh, ki je nekoč v nedeljo prišel nad apostole, hoče tudi nad nas priti in nas posvetiti. **Nedelja je tudi dan Sv. Duha — posvečevalca.**

Nedelja je dan presvete Trojice. Kedaj pa obhajamo poseben praznik presvete Trojice? Bo to kmalu? Da, v nedeljo po Binkoštih. Ne pozabimo pa, mladenke, da je vsaka nedelja praznik presvete Trojice in je zato trikrat sveta. Bog nam hoče ta dan skazati posebne dobrote, če nedeljo tudi me res sveto preživimo, jo posvečujemo. Bog sam nas hoče obdarovati. Zahvalimo Boga za Njegovo ljubezen in se trudimo, da bo nedelja res **najlepši dan za nas.**

3. Velika noč je blizu.

Načrt velikonočne akcije mladenk.

1. Kaj bomo molile in žrtvovale v namen, da bi v naši župniji vsi župljani dobro opravili svojo velikonočno dolžnost.

2. Za Veliko noč iz hvaležnosti do Vstalega Zveličarja razveselimo z darili, z »žegnom« najrevnejšo družino — ali več? — ki jo poznamo.

3. Na veliki četrtek gremo mladenke skupaj k sv. obhajilu.

4. Na veliki petek bomo okrasile križe na razpotjih in doma.

5. Dogovorimo se, kako bomo hodile k obredom na veliki teden.

6. Vsaka mladenka zase sklene, kaj bo storila doma, da bo Velika noč doma čim lepši, še lepši praznik kakor sicer.

O teh točkah se z mladenkami pogovorimo približno tako:

Mladenke, blizu pred vrati je nedelja, ki je največja nedelja v letu, Velika noč. Kako sveta je šele ta nedelja,

ko je že vsaka nedelja tako velik praznik, kakor smo danes slišale.

Zato pa se na Veliko noč tudi posebej pripravljamo.

Mislimo na to, kako doma vse čistimo, kako hišo nanovo belimo, kako obleko pripravljamo, da bo čista in lepa, morda bo celo nova, tudi vrtovi in travniki so počiščeni. Vsakdo skrbi, da bi bilo za velikonočne praznike pri hiši vse kot novo.

Kaj mislite, mladenke, kaj pa je najvažnejše za Veliko noč? Kaj mora zlasti biti prenovljeno?

Naše duše morajo biti za Veliko noč tako nove, kakor da bi šele od krsta prišli. Kaj pa vse storimo v ta namen?

Zato se postimo.

Zato več molimo in gremo več v cerkev, premišljujemo Kristusovo težko trpljenje in Njegovo strašno smrt na križu. Mladenke, ob tem premišljevanju nam postane tesno pri srcu in nam je žal, da smo tako dobrega Kristusa kedaj razžalile z grehom. Zato gremo k spovedi, ki jo dobro opravimo. In iz hvaležnosti okrasimo Razpela za veliki petek.

Mladenke, molimo in žrtvujemo, da bodo vsi naši župljani opravili dobro velikonočno spoved in po velikonočnem sv. obhajilu res začeli **ново** boljše življenje. Tako ne bomo imeli za Veliko noč samo nanovo pobeljene hiše in nove obleke, temveč vstali Kristus bo našel **nova, pravice** in ljubezni polna srca.

Mladenke, sklenimo, kaj bomo molile in žrtvovale v ta namen in si zapišimo sklep v svoj delovni zvezek. Ako katera pozna človeka, ki ne gre vsako leto za Veliko noč k spovedi in k sv. obhajilu, naj v svojem srcu sklene nekaj posebnih žrtvic prav za tisto osebo. Seveda, tega mladenka nikomur ne pripoveduje; Kristus pa bo vesel take požrtovalnosti in se bo tiste osebe usmilil.

Pomagajmo pa tudi doma pripravljati, da bo vse lepo urejeno.

Sledi razgovor vse skupine po točkah načrta velikonočne akcije mladenk. Vse, kar sklenemo, si mladenke zapišejo v svoje delovne zvezke. Delo si pa razdelimo po venčkih. Pomagajmo mlađenkam, da bodo velikodušne. Nameni velikonočne akcije to zahtevajo!

4. Pojemo:

Kraljevo znamenje.

5. Telovadba in igre.

III. Zaključek.

Velikonočni sestanek

(sestanek v belem tednu.)

1. Zapojemo: Jezus naš je vstal od smrti!

2. Jezus je vstal!

Judje so opravili svoje krvavo delo. Zahtevali so Jezusovo smrt. To so tudi dosegli. Na sramotnem križu je umrl — Jezus. Zgodilo se je, kar so hoteli.

Zdaj bodo ljudje o Jezusu molčali! Saj je umrl!

Vse žalostne so šle v nedeljo zjutraj Marija Magdalena in dve drugi ženi k Jezusovemu grobu. Kupile so dišav, da bi Jezusa mazilile. A grob so Judje zaprli s težkim kamnom. Žene so druga drugo vpraševale: Kdo bo odmaknil kamen od groba? Toda ko so prišle k grobu, so vidеле, da je kamen odvaljen. In na desni je stal angel v belih oblačilih. Žene so se prestrašile. A angel je rekel: Ne bojte se! Jezusa iščete, križanega: vstal je, ni ga tukaj. Glejte kraj, kamor so Ga bili položili. Toda pojdite, povejte njegovim učencem in Petru, da pojde pred vami v Galilejo; tam Ga boste videli, kakor vam je rekel!«

Jezusa ni bilo v grobu! Jezus, ki je umrl, zopet živi! Iz lastne moči je Jezus vstal od mrtvih. Premagal je celo smrt. Jezus je premagal svet, premagal trpljenje in smrt. Vstal je iz svoje moči. Kajti Jezus je Bog.

Zdaj je minul ves strah, vsa groza, vse trpljenje, vse bolečine, vsa smrt; Jezus je vstal!

Tudi me bomo nekoč vstale, ker je Jezus vstal, in bomo večno živele. Mislimo na to, če pridejo težave; če imata oče in mati velike skrbi, če nas kaj zelo boli. Nekoč bo vse to minilo in bomo srečne večno živele, zakaj Jezus je vstal!

Nekoč bomo umrle. A ob koncu sveta bomo spet vstale, kot je vstal Jezus: Kajti v sv. obhajilu pride k nam vstali Jezus. On nas pripravlja, da bomo nekoč vstale od mrtvih. Čim večkrat gremo k sv. obhajilu, tem lepše bomo vstale.

Zdaj vemo, zakaj nam sv. Cerkev nalaga prav za Veliko noč, da opravimo sv. spoved in prejmemo sv. obhajilo: da s Kristusom vstanemo!

Vemo tudi, kaj pomeni blagoslovljeni ogenj na Veliko soboto in velikonočna sveča: Kristusa, ki je Luč sveta. In na Veliko soboto prižigamo ta ogenj in velikonočno svečo zato, ker je Kristus takrat zapustil temni grob in je vstal poveličan, poln luči. Premagal je hudega duha, premagal noč greha; zaslužil je luč Svojega božjega življenja za milijone in milijone duš — za vse ljudi vseh časov. — Kdaj je ta božja luč prvič zasvetila v naše duše? Pri sv. krstu, da!

Nekoč so duhovniki prav ta dan krščevali. Zakaj prav ta dan? Človek, ki ni krščen, je mrtev za Boga. Človek, ki je krščen, pa živi za Boga. Zato je bil krst prav ta dan, da bi za Veliko noč krščenci s Kristusom vstali. In prejeli so pri krstu goreče sveče in belo obleko. Belo obleko — znak krstne nedolžnosti — so potem nosili tja do Bele

nedelje, ko so bela oblačila slovesno odložili in obnovili krstno obljubo. (Še danes dobi otrok pri sv. krstu gorečo svečo in belo platno, ki spominja na belo oblačilo in pomeni krstno nedolžnost.)

Spomnimo se tudi mi ob velikonočni sveči na našo krstno svečo in na belo oblačilo milosti božje. Obnovimo krstno obljubo! Zahvalimo se na ta dan za milost sv. krsta in obljubimo, da bomo čuvali večno luč v naših srcih: Luč — Kristusa.

Potem bomo z Njim vstale!

Kristus je vstal, Aleluja!

3. Obnovitev krstne obljube.

Nebeški Oče! / Jaz, Tvoj otrok, Te zahvalim za milost svetega krsta.

Sveto zvezo si sklenil z menoj in jaz s Teboj, / danes to zvezo ponavljam s pristrčnim veseljem. / Odpovem se hudemu duhu in vsem njegovim delom. / Verujem v Tebe, Bog Sin, ki si me odrešil. / Verujem v sveto katoliško Cerkev. / Obljubim, da hočem živeti po njenih naukih.

Sveti moj patron, podpiraj me!

Moj angel varuh, varuj me!

Marija, ljuba Mati, pomagaj mi, / da ostanem Jezusu zvest do smrti. Amen.

4. Petje: Zapoj veselo, o kristjan.

5. Kako smo lani izvedle velikonočno akcijo.

Voditeljica poroča: Kot posebno postno točko, si je venček »nageljček« izbral medsebojno ljubezen s pripombo, da bodo vsak prepir sproti poravnale. Venček »vijolica« pa je sklenil, da bodo vsak torek in petek šle zastopnice k sv. maši z namenom, da bi vsi v župniji dobro opravili svojo velikonočno dolžnost. Na praznik žalostne Matere božje smo skupno šle k sv. obhajilu. Nekatero mladenke so pomagale čistiti cerkev. Glede akcije veli-

kega petka je pripovedovala neka deklica: »Mi imamo doma dva angelčka. Na veliki petek sem oba postavila h križu in okrog križa postavila rože. Ob treh pa smo vsi prišli h križu in zmolili očenaš«. Na veliko soboto popoldne smo prinesle svoje pirhe in potice in jih nesle k blagoslovu. Č. g. duhovni voditelj je poskrbel še par težkih zavitkov špecerije — in res težko obložene smo šle na pot in obiskale 8 revnih družin. Vse, ki ste že kdaj opravile tak velikonočni obisk, itak veste, kako veselje prinesete z darovi svojega vstajensko razpoloženega srca in pa z gmotnimi darili. Posebej hočem pa opisati obisk pri družini V. Obiskale smo jih tudi o Božiču. Opazile smo, da nimajo ne križa ne Marijine slike. Sklenile smo: za Veliko noč jim oboje ponesemo. In res. Nek fant nam je naredil lep poliran hrastov križ. Razpelo pa je dal č. g. župnik, ki je obenem z Razpelom blagoslovil tudi Marijino sliko. Kako slovesen je bil trenutek, ko smo vstopile v hišo. Mlada mati z osmero otroki je vedela, da bomo prišle. Svoj dom, en sam prostor je to, je lepo pripravila. Povedale smo, kaj je naša pisanka. Poiskala je dva žreblja in sekiro. Skupno smo določile, kje je najlepše mesto. Tam je mati sama obesila Razpelo in nad posteljo Marijino sliko. Ko je križ visel, smo zapele »Kraljevo znamnje«. Potem smo vsi pokleknili in zmolili en Očenaš v zahvalo za Kristusovo veliko ljubezen in za blagoslov vsej družini. Nato smo pred križem še obnovile svoje vodilo. Da bodo otroci vedeli, da je bil velik praznik, ko smo v njihovem domu ustoličili Križanega, so seveda dobili darila. Z materje smo se pogovarjale. Prosila je, naj sprejmemo njeno Anico k »Otrokom Sonca«, ker je za mladenke še premlada. To se bo tudi zgodilo; v našem kraju imamo tudi »Otroke Sonca«, 25 jih je. Od tega zadnjega obiska smo v tej družini še bolj domače. Mati je začela hoditi k sv. maši. Tu in tam že pride Bogu hvala!

6. Mladike pripovedujejo, kako so izvedle veliko-
nočno akcijo. Najboljše poročilo spišejo in pošljejo Zvezi.

Zadnji sestanek v aprilu

I. Otvoritev sestanka.

II. Potek sestanka:

1. Mladika je poštena.

Mladike smo za vse dobro pripravljene in vse, kar je slabo, brezpogojno odklanjamo. Brezpogojno odklanjamo vsako nepoštenost. Saj nam tudi naše vodilo pravi: Mladika je poštena.

Najslabše, kar moremo reči o kom, je, da mu očistimo, da ni pošten. Takega človeka nihče ni vesel. Vsak se ga izogiblje. — Mladike, me se še tudi same vzgajamo. Kaj ne, vzgojile se bomo v poštene ljudi, da se bo lahko vsakdo zanesel na nas in nam zaupal.

Kdo pa ni pošten? Navadno kar hitro odgovorimo: »tisti, ki laže in krade«. Pa ne samo kdor ukrade denar ali obleko ali kaj, kar se poje; tudi oni, ki krade drugemu čast, mu odreka poštenje, ki ga brez vzroka slabo, krivično obsoja, misli slabo o njem, povečuje njegove napake, ni pošten. Lažnjivec, hinavec je tudi nepoštenjak.

Mladika pa je poštena vedno in povsod! (Četrta točka vodila.)

Poštena bodi pri malih stvareh. Ne jemlji sladkorja ali drugih reči. Poprosi mamo! Gotovo ti ne bo odrekla mati nobene želje, če je le pametna in ti ne škoduje. — Če kaj razbiješ ali pokvariš (krožnik, vazo, obleko) ali če kaj izgubiš, hitro in odkrito povej. Ne prikrivaj in ne laži se! Nič se ne boj! Saj mama dobro ve, da nisi nalašč hotela. Malo pokore za nerodnost pa tudi ne škodi. Če bi rada kam šla, vedno prosi dovoljenja. Če ti dovo-

lijo, se zahvali in pojdi. Vrne se vedno ob uri, ko ti naroče, da moraš biti doma, pa če je bilo n. pr. pri prijateljici še tako lepo in zabavno. Pojdi res samo tja, kamor smeš. Tudi denar porabi vedno le za to, za kar si ga dobila.

Če ti pa starši včasih kaj odrečejo, česa ne dovolijo, ne ugovarjaj in ne godrnjaj, ampak ubogaj! Poštena mladenka ne pase trme, ampak se ukloni staršem in učiteljem vedno, čeprav je včasih težko. Svoje slabosti in napake pošteno priznaj, potem pa se poboljšaj.

Nikdar se poštena mladenka ne hlini, t. j. se ne dela boljše, kot je v resnici. Ljudi sicer moremo ogoljufati, Boga pa nikoli. Kakor črv bi nas grizla vest, ki bi nas opominjala, da smo žalile Boga.

Če hočeš biti poštena, moraš tudi drugim priznati njihove vrline in uspehe, pa priznati z veseljem in odkrito, ne pa le, ker drugače ne moreš. Če pa opaziš kako napako ali slabost pri drugem, ne razglašaj je in ne povečuj. Zavedaj se, da nihče ni brez napak, da imaš tudi ti svoje napake in da ima oni drugi poleg slabosti tudi še kaj dobrega. Če ti kdo pripoveduje o kom kaj slabega, mu reci, naj raje molči, ako ti ne zna o njem povedati nič dobrega. Človek, ki o drugem samo slabo misli in grdo govori, navadno tudi sam ni dober. Dober in pošten človek pa bo vedno zagovarjal tudi one, o katerih kdo kaj slabega pripoveduje. Če drugače ne veš, pa vprašaj obrekovalca, če bi to pripovedoval tudi, ko bi bil tisti »slabi« človek v družbi. O človeku, ki se ne more zagovarjati, slabo misliti in ga obsojati je podlost in ni vredno poštenega človeka.

Mladenka, nikdar ne opravljaj! Če veš o kom kaj dobrega, povej to njegovim prijateljicam in nasprotnikom, če pa samo slabo veš, pa molči. Tako boš imela potem mirno vest, da nisi nikomur storila krivice! Čast komu vzeti je lahko, vrniti jo, pa zelo težko. Obrekovalec je

podoben človeku, ki je raztresel v vetru vrečo perja. Na vse strani je sfrčalo perje in človek se je zaman trudil, da bi zopet spravil vse perje v vrečo.

Če si kaj izposodiš, pa naj je kaj vredno ali nič, vse pošteno vrni. Če obdržiš kaj sposojenega (knjigo), je prav isto, kakor če bi ukradla. Če si kaj izposodiš, moraš pa tudi paziti na tisti predmet. Ne misli, da ni treba paziti na stvari, ki niso tvoje. Vsaj kakor na lastne stvari ali pa še bolj, moraš paziti na sposojene stvari in jih lastniku nepokvarjene vrniti. Samo tako ravnanje je pošteno!

Mladenka, poštena bodi v svojih mislih, v besedah in pri delu! Poštene hočemo biti ne le, ker to zahteva lepo vedenje, temveč ker to Bog zahteva. In božji volji, Bogu pač ne ugovarjamo. Saj smo mladenke in zato z veseljem storimo vse, da nas bo ljubi Bog vesel v našem poštenju. Me živimo po našem vodilu, zato smo poštene tako, da nam tudi starši, bratje in sestre in vsi ljudje lahko zaupajo in morejo o nas mirno reči: »Mladenke so poštene. Nanje se lahko vedno zanesemo. Te bodo srečne v življenju!«

2. Razgovor v venčkih.

1. Kakšne pogovore poznaš o poštenju, o laži, o tatu.
2. Zakaj je mladenka poštena.
3. Zakaj je boljše svojo krivdo takoj priznati, kakor pa jo prikrivati.

Primeri sklepa: hočem biti poštena tudi v najmanjših stvareh. Ali: Raje bom molčala, kakor pa, da bi o bližnjem komu kaj slabega povedala.

3. NEBESA POD TRIGLAVOM.

(Ivan Cankar)

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: »Tod bodo živeli veseli ljudje!

Skopo je meril lepoto, ko jo je trosil po zemlji od vzhoda do zahoda: šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje — puste leže tam, strme proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno perišče lepote: razsul jo je na vse štiri strani, od štajerskih goric do strme tržaške obali, pa od Triglava do Gorjancev, in rekel: »Veseli ljudje bodo živeli tod, pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!« Kakor je rekel, tako se je zgodilo.

Božja setev je pognala kal in rodila — zrasla so nebesa pod Triglavom. Oko, ki jih gleda, ostrmi pred tem čudom božjim, srce vztrepeče od same sladkosti: zakaj gore in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril parađiž za domovino veselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi. Vse, kakor je rekel, se je zgodilo: bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravi za vsakdanjo rabo — ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkavanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj.

4. Zapišimo velikonočno pesem.

5. Telovadba in igre.

III. Zaključek.

Maj

Vodilna misel: »Mati Marija, Tvoja mladenka Te ljubi!

Mesečna naloga: Skrb za majniški oltarček.

I. sestanek v maju

Voditeljica oskrbi z lučkami lep majniški oltarček. Ves maj bomo, ker mladenke Marijo posebno ljubimo, skrbele, da bomo imele vedno lepo cvetje pri Mariji, ko imamo sestanek. Vsak sestanek bomo začele z Marijino pesmijo, ki jo bomo zapele pred otvoritvijo sestanka, zbrane okrog Marijinega oltarčka. Pri vsakem sestanku zapojemo drugo pesem.

I. Marijina pesem.

II. Otvoritev sestanka.

III. Potek sestanka:

1. »Mati Marija, glej, ljubim Te!« (Vodilna misel in mesečna naloga.)

Vesele smo mladenke, kaj ne, majnik, to je naš mesec! Zakaj? Ker je tako lep! Najlepši je! Zato pa je tudi to mesec Marije, naše ljube Matere! Mladenka je Marijin otrok. Sam Bog nam je dal tako pomladno veselje v srce, da bi kar ves maj neprenehoma klicali Mariji: »Mati Marija, glej, ljubim Te!«

Cvetje dajemo Mariji, pojemo Ji, k šmarnicam hodimo Njej na čast. Mladenka pa tudi ve, zakaj!

Marija je naša Mati. Kedaj pa je Marija postala naša mati? Kako je postala naša mati?

Najprej je postala Marija Jezusova mati.

Ali je kedaj katera mati svojega otroka tako ljubila, kot Marija Jezusa? In vendar, ali je Marija takrat, ko je videla, kako Njen Sin strašno trpi, tožila? Ali je bila nevoljna, ko je videla umirati svojega edinega Otroka? in tako strašno umirati? Ne. Takrat je Marija mislila na nas in je z Jezusom vred trpela in z Jezusom tudi sebe darovala Bogu v odrešenje vseh ljudi. Pod križem je postala Marija naša Mati. Jezus jo je pod križem postavil za našo mater.

Vse milosti, ki jih je Jezus za nas zaslužil, je potem položil v Marijine materinske roke. Zato, ker Mu je bila tako zvesta, ker je z Njim do konca trpela. In odločil je, da prejemamo ljudje vse milosti, ki jih potrebujemo, po Njeni priprošnji. Mi pravimo: Marija je srednica vseh milosti.

Mladenke, me se zavedamo, da potrebujemo mnogo milosti, če hočemo biti prave mladenke. Jezus nam vse te milosti, ki jih je zaslužil, daje po Mariji. Marija nam jih deli. Milost je kakor dež dobrih misli in dobrih želja. Je moč, ki nam da, da te misli in te želje uresničimo, da postanemo res dobre mladenke, tako dobre, kakor je bila Marija dobra. To Marija sama želi, zato nam rada izprosi vse milosti. Samo naše ljubezni čaka. Čaka, da jo z ljubeznijo v srcu poprosimo za pomoč.

Mladenke, ves maj bomo skrbele za majniški oltarček, hodile bomo k šmarnicam, molile in pele bomo k Mariji. Spomnimo se pa tudi med dnevom pri svojem delu na svojo Mater in ji iskreno čim večkrat na dan povejmo: »Mati Marija, glej, Tvoja mladenka Te ljubi!« Potem nas bo Marija vsakikrat blagoslovila. Vodila nas bo tako, da bomo srečne.

2. Razgovor v venčkih.

Kako bomo skrbele za majniški oltarček na sestanku? Doma? V šoli? Za katero vaško kapelico bomo mla-

denke poskrbele, da bo ves maj okrašena s svežim cvetjem? Določimo zastopstvo pri šmarnicah, ako ne moremo vse hoditi vsak dan k sv. maši. Katera bo prinesla cvetje iz **svoje** gredice za oltarček?

Izberimo si poseben namen, za katerega bomo opravljale našo majniško pobožnost.

3. Pojemo Marijine pesmi: Dajte hribi in doline, Zdrava zemlje vse Gospa in druge.

4. Deklamacija:

MOJA ROŽA

Na vrtu rdeča mi roža dehti
in rosa srebrna na nji se blesti.
Prav takšen se v jutrih nje cvet mi zazdi
kot solze in kri.

Ogreva jo sonce zlato z neba
in veter se z njenimi listi igra.
Metuljčka vesela in pisana dva
pri njih sta doma.

Utrgam jo zdaj, ko najlepše cvete;
v kozarec nalijem ji hladne vode,
postavim k podobi nebeške Gospe —
pred Njo naj zvene, M. Brenčič.

5. Skrb za zdravje II.

Bog nas je ustvaril z dušo in telesom. Telo nosi dušo, telo je orodje duše. In kakor za dušo, moramo skrbeti tudi za telo, da ostane krepko in zdravo.

Snaga. Za zdravje skrbimo predvsem s snago. »Snaga je pol zdravja«, pravi slovenski pregovor. Da je telo čisto, ga pridno umivamo. V koži je namreč polno luknjic, skozi katere telo diha. Nesnaga te luknjice zamaši.

Z umivanjem pa zopet odpremo te luknjice. Umivamo se pogosto, vsaj vsako jutro pošteno: Zelo dobro pa je, da se tudi zvečer umijemo. Ne umijemo le noska, temveč tudi ušes, vratu in rok ne pozabimo! Umijmo se z mrzlo vodo. To človeka osveži in utrdi. Tudi po delu, po šoli, po igri in pred jedjo si umijemo roke. Tudi nohte si vsako jutro očistimo. Zjutraj in zvečer si umijemo tudi zobe z mlačno vodo in s krtačko. Vsako soboto se pa skopljemo ali vsaj vse telo umijemo s toplo vodo. Glavo si umijemo vsak mesec. Vsako jutro se mladenka tudi skrbno počee. — Čisto pa mora biti tudi vse, kar rabimo za umivanje: umivalnik, kozarček, krtačke, brisača in glavnik za česanje. Tudi za čisto perilo moramo poskrbeti. Perilo menjamo vsak teden enkrat.

Red. Zdravo bo ostalo naše telo tudi, če ga navadimo na red. Zjutraj hitro vstani, vedno ob isti uri. Zvečer leži vedno ob isti uri k počitku. Bolj zdravo je, da gremo zgodaj spat in rano vstanemo, kakor narobe. — Tudi pri jedi moramo poznati red. Jejmo, kadar je čas za to, ne pa kadar si zmislimo! Pri jedi ne bodi izbirična, vse od kraja jej, saj ne pride nikdar strup na mizo. Tudi slakosnedna ne bodi, da bodo ostali tvoji zobje zdravi. Pri jedi bodi zmerna! Žejo si pogasi vedno le z vodo, nikdar ne pij opojnih pijač. Če si razgreta, počakaj, da se ohladiš, šele potem pij mrzlo vodo.

Gibanje. Telo se okrepi in utrdi na svežem zraku in soncu. Zato se rada dosti giblji v naravi. Hođi na sprehode, igraj se, uči se poleti na vrtu, telovadi, koplji se, sankaj se, itd. **Zdrav šport** je zelo dober za ohranitev zdravja. Zelo priporočljivo je tudi, da spiš pri odprtem oknu vse leto, poleti in tudi pozimi.

Kaj pa je šport. Šport imenujemo v najširšem pomenu vse ono, kar dela človek iz veselja, ne pa iz dolžnosti ali da bi kaj zaslužil pri tem. — Navadno pa mislimo pri besedi »šport« različna telesna gibanja. Kaj vse je šport?

Že pri naši telovadbi je precej športa: tekanje, skakanje, žoganje... Šport je pa tudi še plavanje, veslanje, sankanje, drsanje, smučanje, plezanje po planinah, metanje kopja, diska, krogle, borenje in boksanje. Včasih je šport tudi še lov, jahanje in kolesarjenje (kadar to delamo samo iz veselja). Lahko je šport nekaj zelo lepega, kar človeka telesno krepí in plemeniti dušo (žoga, plavanje, veslanje, planine). Ob športu pa človek lahko tudi telesno zboli ali se pohabi, duševno pa posurovi in podivja, postane strasten, sebičen, maščevalen.

Za mladenko je zdravo in primerno žoganje, tekanje, sankanje, veslanje, plavanje, drsanje, smučanje in hoja po hribih. Zlasti priporočljivo je žoganje in plavanje. Pri tem se telo najboljše in enakomerno razgiblje.

Kakšna je dobra mladenka pri športu? Šport goji le, če ji starši dovolijo. Druži se pri tem tudi le s poštenimi ljudmi, ki jih starši dobro poznajo in ki ve, da jim starši zaupajo in njej njihovo družbo dovolijo. Najbolje je seveda, če goji šport v družbi bratov in sester. Pri športu bodi tudi, kakor drugače, vedno dostojno oblečena, da te lahko vidi vsakdo in te ne bo sram pred nikomur. Zavedaj se vedno, da te vedno in povsod vidi ljubi Bog.

Mladenka je pri športu vedno dostojna in vljudna, mirna, nikdar pa surova in podivjana. Če tekmuješ s kom drugim, bodi plemenita in poštena tekmovalka. Ne bodi sebična in slavohlepna. Potrudi se sama, priznaj pa tudi drugim njihove spretnosti in uspehe. V športu nikdar ne pretiravaj! Mnogo ljudi je zaradi tega že zbolelo ali se pokvarilo. Začni počasi, prvič le prav malo časa, pozneje lahko počasi več in dalje časa. Pri športu bodi pogumna, ne pa predrzna in lahkomiselná! S premagovanjem in vztrajnostjo si boš utrdila pri zdravem športu tudi voljo. Z veseljem se loti športa in vedi, da je

šport pravilen in zdrav le, če koristi telesu in duši. Šport mora dati zdravo dušo v zdravem telesu!

6. Razgovor v venčkah.

1. Kako se umivamo vsak dan, kako v soboto.
2. Kaj je šport.
3. Kedaj je šport lep in koristen.
4. Kedaj šport škoduje.
5. Kakšna je v športu slovenska mladenka.

Primeri sklepa: Skrbela bom, da bodo moji mali bratci in sestre vedno čisti. Ali — vsak dan bom temeljito očistila umivalno skledo in skrbela, da se bodo krtačice posušile.

7. Telovadba in igre.

IV. Zaključek.

2. sestanek v maju

I. Marijina pesem.

II. Otvoritev sestanka.

II. Potek sestanka:

1. Obljubljam, bližnjemu vedno pomagati.

Kdo prebiva v tvojem srcu, Ančka? Da, Bog sam. In v Maričinem srcu? Tudi. In v srcu drugih mladenk? Tudi Bog prebiva. V srcu bratov in sester? Bog prebiva. V srcih vseh božjih otrok prebiva Bog.

Vsak božji otrok je torej — božji tabernakelj. Zakaj?

Tako torej Jezus prebiva v meni, v tebi, v tvojem očetu in materi, v bratih in sestrah, v součenkah, v tistih, ki jih imamo rade in v tistih, ki jim mogoče kdaj hrbet pokažemo; v vsakem človeku, če le ta človek sam ne zapodi Boga iz svojega srca — s smrtnim grehom. (Kaj mora storiti, kdor Ga je zapodil, da pride Bog na-

zaj v njegovo srce? Spovedati se mora.) Bog prebiva v srcih ljudi, ki jih srečujemo na cesti in v ljudeh, s katerimi vsak dan skupaj živimo in delamo.

Ali vedno na to mislimo? Ali mislimo na to: Vse dobro, kar storimo drug drugemu, storimo Jezusu? Pa tudi vse slabo, kar storimo drug drugemu, storimo Jezusu. Če kako pomoč odrečemo drug drugemu, jo odrečemo Jezusu!

Na sodni dan bo rekel Kristus: »Kar ste storili enemu izmed mojih najmanjših, ste meni storili.« Sam nam je to povedal.

Če bomo torej vsakemu bližnjemu vedno pomagale, nam bo Kristus ob sodbi rekel: »Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta!« — Zakaj lačen sem bil in žejen in bolan ... in ste mi pomagali! Tistim pa, ki drug za drugega niso dobri in si ne pomagajo med seboj, bo rekel: »Proč izpred mene, prekleti v večni ogenj!« Zakaj bil sem lačen in žejen in bolan ... in mi niste pomagali!

Če bomo živele po vodilu in izpolnjevale našo obljubo, potem nobena izmed nas ne bo na sodnji dan tako nesrečna. Katera točka v vodilu nam bo pomagala pri tem? In v obljubi?

Kajne, na to še nismo dovolj mislile? Mogoče še prav vedele nismo za to. In čeprav vemo, na take stvari večkrat kaj hitro pozabimo. Kadar slišimo pri sestankih o tem, še gre. Če pa nas doma ujezi bratec, ki se neprestano »plete« okrog nas, ko pišemo nalogo ali pometamo, čistimo ali kaj čitamo, ali pa starejša sestra, ki nas hoče še vedno imeti za otroka, potem pa rađe pozabimo, da tudi v tem sitnem bratcu in v tej sestri Bog živi. In potem se zgodi, da jim ne pomagamo, čeprav bi lahko. Se ti nikdar tako ne zgodi, Barika? In tebi, Francka? Vsem se včasih tako zgodi, kajne? Pa je to prav? Ali smo same potem zadovoljne in vesele, če nas je kdo za pomoč prosil in smo mu jo odrekle? Ne, sitne postanemo in nejevoljne. Če

pa drugim pomagamo in jih razveselimo, smo tudi same zadovoljne in vesele in se nam kar samo od sebe poje. In zdaj bomo še bolj vesele, če bomo mogle komu pomagati! Zakaj? Seveda, ker vemo: Če smo pomagale bližnjemu, smo pomagale **Kristusu samemu!**

Ali vsi ljudje to vedo? Ne. Če bi to vedeli, bi si pač bolj pomagali med seboj! Me, mladenke, pa smo tako srečne, da imamo to v svojem vodilu in v obljudi. Zdaj se bomo pač trudile, da bomo **bližnjemu** (to je: vsakemu človeku) res vedno **pomagale!**

2. Razgovor v venčkah.

3. Mladenka čita:

Fran Finžgar:

ODLOMEK: PO BLAGOSLOVU

Kipeči oblaki kadila so se dvigali počasi in tiho pred oltarjem. Plamenčki sveč so pobledeli, keruba sta upognila še globlje povešeni glavi in vse mlado cvetje na oltarju je sklanjalo kelihe. Celo Madona — Roža skrivnostna — je nagnila kronano glavo: ves oltar je bil zavrt v dehtečo tenčico.

Orgle so onemele, po cerkvi so se zgenile in globoko upognile bele rute, kakor čašice na šmarnici. Glas drobne zvončka je zatrepetal nad ljudstvom, ko se je trkalo na prsi...

Sredi oblačne tenčice je pa žarelo kakor ogenj — in iz ognja Ljubezni je blagoslavljal Zveličar množico in ji govoril: »Pridite k meni vsi...«.

Glas zvončka je zamrl. Orgle so zabučale, ljudstvo se je dvignilo in zašumelo. Dva živa potoka sta se spustila od cerkve sv. Štefana navzdol in se razkropila kakor božji blagoslov po pisanem polju. In vsak, dasi je priromal s križem obložen k cerkvi, se je vračal — takisto s križem od cerkve nazaj. Toda njih korak, oči in smeh je razo-

deval, da ne nosijo križa več na rami, da jih ne stiska k tlom. Zdelo se je, da nosijo križ kakor zastavo, ki plava v večernem vetru.

»Pridite k meni vsi — jaz vas pokrepčam...«

V tistem hipu sem stal sam sredi mračne cerkve. Vonj kadila mi je božal razbolele živce. V srcu ni bilo strahu, v duši ni bilo bolesi in na rami nisem občutil križa. Ustnice so se mi premikale kakor otroku, ki išče besedi, ki poskuša prve slovke. Pa ni bilo besed in ni bilo molitve iz ust. Stal sem sam pod tihim svodom, koder je na valovih kadila še donela izpeta pesem. — Vse moje bitje, vsak dihljaj in vsi udarci v sencéh — vse je bilo molitev, za katero ni še besedi in jih ne bo nikoli na zemlji... In iz te molitve je rasla moč, se je porajal pogum, da sem odšel krepak za množico — in kakor ona tudi jaz nisem več čutil težkega križa na upognjeni rami.

Pred cerkvijo sem obstal.

Izza Triglava so goreli živi plameni. Po Karavankah se je po redkih sneženih poljih igrala večerna luč. Skozi led mrzlih vrhov je dihala pomlad, je vstajalo življenje s silo, ki stre vse, življenje, ki rodi iz ledenih kapljic droče hudournike, življenje, ki zatrosi smrt in trohnobo v sebe, da požene zeleno klico, ki rodi rožni cvet. Pred mano se je prostiralo, s plugom vse križem rezano in ranjeno, z zelenečo ozimino obrobjeno, z zborom trobentic in zvončkov opevano — prelepo Sorško polje. Izza Homa je poveval mlačen zapadnik, mladi listi na drevesih so se gugali. Z vetrom je donelo iz gozda: »Kuku!« — Enkrat — sedemkrat — brez konca.

Tedaj so se mi razširile prsi, srce je začutilo majevo življenje...

4. Telovadba in igre.

IV. Zaključek.

Po sestanku obiščemo najbližje gredice mladenk.

3. sestanek v maju

I. Marijina pesem.

II. Otvoritev sestanka.

III. Potek sestanka.

1. Nedelja in delo.

Mladenke, kaj nam je hotel Bog povedati s tem, ko nam je ukazal, da naj posvečujemo Njegov dan? Ali ne, da naj porabimo nedeljo za Njega, ki je Gospod nedelje, in za našo dušo, ki jo Bog posebno ljubi?

Da! Šest dni v tednu je Bog določil, da delamo in se trudimo za svojo tuzemsko srečo, za naš vsakdanji kruh, sedmi dan pa si je prihranil za Sebe. Ukazal je: »Šest dni delaj, sedmi dan počivaj!«

Kaj mislite, mladenke, ali je Bog hotel, da naj v nedeljo »pasemo lenobo«? Ne! Nedeljo naj preživimo tako, da bo Bogu v čast in nam v zveličanje. Da lahko v nedeljo bolj častimo Boga kakor druge dneve v tednu in da moremo več storiti za svoje zveličanje, je Bog sedmi dan tako izredno posvetil, da je vsak prestop ek proti tej zapovedi onečaščenje, smrtni greh. Nedelja je praznik. Brez nepotrebne ga dela in truda se posvetimo Bogu, uživajmo Njegovo bližino, posvetimo se duhovnemu življenju in duhovnemu veselju.

Mladenke, kaj vidite? Ali vsi ljudje v vaši okolici preživijo nedeljo tako, kot bi jo morali? Kakšna dela ste videle opravljati v nedeljo? Ali je to prav? Ali je to neobhočno potrebno? Težja dela smemo v nedeljo opravljati le, ako so nujno potrebna; kaj mislite, kaj je na primer dovoljeno? Ako so potrebna taka dela, potem gospod župnik to dovoli.

Ste že gledale ob nedeljah živali, n. pr. kokoši, kako brskajo po pesku in si iščejo hrane, čebelice ali divje ži-

vali, kako se ob nedeljah prav tako trudijo za svojo hrano kakor vsak dan? Že živali se nam zasmilijo, da nimajo v svojem življenju nedelje, temveč ločijo samo dan in noč. Pa se vam ne zdi, mladenke, da so ljudje, ki ob nedeljah prav tako delajo, kot ob delavnikih, podobni živali? Zasmilijo se nam taki ljudje, kaj ne, ki se še v nedeljo »ženejo« in mučijo in so tako zaslepljeni, da opravljajo težka dela, ki so prepovedana tudi, ko to ni nujno? Ne samo, da spravljajo seno, ampak celo kosijo, perejo, šivajo, celo zidajo nekateri! Kako so ubogi! Nič vere nimajo in nič zaupanja v Boga, ki jim vse daje in ki mora dati blagoslov vsakemu človeškemu delu. Vso svojo srečo pričakujejo le od žuljev svojih rok in od zemlje same, ki jo napajajo s svojim znojem še ob nedeljah. Kako so navezani na zemljo! Na Boga pa ne mislijo, ob nedeljah ne dajo »Bogu, kar je božjega«, nedelje ne posvečujejo.

So pa tudi ljudje, ki ob nedeljah sicer ne opravljajo hlapčevskih del, pa vendar njihova nedelja ni nedelja. Zakaj ne? Ker jo uporabljajo le za telo, za telesni počitek in za različno razveseljevanje. Mnogi gredo na izlete brez sv. maše, drugi nimajo časa za sv. mašo, pač pa za razne prireditve. Je to prav, mladenke? Kaj je v nedeljo prvo? Ali je nedelja res nedelja, če nismo šle k sv. maši? Se vam je že kdaj tako zgodilo?

Pa ne samo tisto urico, ko smo v cerkvi pri sv. maši, moramo posvetiti, temveč ves dan. Zato opuščamo tudi lažja dela, kakor šivanje in pletenje. Kaj pa mislite, kdaj sme mamica otroku zašiti strgano obleko ali nogavice tudi v nedeljo? Ako hodi na delo in med tednom res ne more. Me pa bomo skrbele, da bodo naše mamice tudi lahko počivale v nedeljo, in bomo me mesto njih opravile vse tisto delo v kuhinji, ki ga drugače gospodinja mora opraviti. Že v soboto bomo na to mislile, nanesle drv, vode, olupile krompir, očistile zelenjavo itd., da bo v nedeljo vse z lahkoto in hitro opravljeno. Da bo tudi ma-

mica imela čas iti k popoldanskemu blagoslovu, da bo tudi ona lahko kaj lepega čitala ali šla z nami na sprehod.

Mladenke, srečne bomo, ako bomo nedeljo preživele, kakor Bog zahteva.

2. Telovadba in igre.

IV. Zaključek.

Po sestanku gremo na sprehod k vaški kapelici ali k podružnici. Med potjo nabiramo rož za Marijin oltar.

4. sestanek v maju

I. Marijina pesem.

II. Otvoritev sestanka.

III. Potek sestanka.

1. Ivana Orleanska in slovenska mladenka.

30. maja je god sv. Ivane Orleanske. Bila je to Francozinja. Rekle boste, kaj nam mar francosko dekle! Toda — ne tako! Bila je otrok božji, ki jo je Bog določil za rešiteljico svoje domovine.

Rodila se je v preprosti hiši na deželi. V domači družini je živela prav kakor vsak drug otrok. Pomagala je materi pri gospodinjstvu, kadar je bilo treba, je prijela tudi za očetovo delo ali pa je pasla. Rada se je igrala s svojimi tovarišicami in je bila rada vesela. Bila je iskreno pobožna.

Pa, kakor nas v teh časih žaloste grozote vojne, prav tako je tudi mlada Ivanka celo od blizu čutila udarce vojske, ki so zadeli tudi njen rodni kraj. Sovražnik je njeno domovino podjarmil, dogajala so se svetoskrunstva, umori, ropi, vsa Francoska je bila v hudih stiskah.

Pomislite, mladenke, dvanajst let je bila stara, prav kakor naše mlajše mladenke, ko jo je Bog poklical, naj izvrši na njegovo povelje nekaj čudovitega: ona naj reši Francijo! Ivanka se je vsa tresla, tako se je prestrašila

tega povelja. Rekla je: »Ubogo dekle sem, ne znam ne jezdit, ne se vojskovati!« Ni vedela, kakšni so božji načrti, samo to je razumela, da bo morala za svojo ljubljeno domovino mnogo trpeti, pa da jo bo privedla do rešitve. Bog sam jo je vzgajal za to veliko poslanstvo. Na zunaj je bilo vse kakor poprej, v njeni duši pa so se rodile velike reči.

Mladenke, čitajte knjigo »Devica Orleanska«! Kdor jo čita, vsak strmi nad tem, kaj je Bog dosegel po tej skromni Ivanki. Šele devetnajstletna je kot mučenica umrla na grmadi, potem, ko je svoj cilj dosegla in svojo domovino osvobodila.

Nalogo, ki ji jo je Bog dal, je izvršila, a zase ni ničesar iskala. Umrla je zaradi grde nehvaležnosti tistih, ki jih je rešila in zaradi katerih je prestala strašno trpljenje.

Mladenke! Svetel zgled nam je sv. Ivana, Devica Orleanska. Ne bomo šle na vojno, ne bomo poveljevale četam vojakov, ne bomo hodile pred kralja, tudi po sodnijah nas menda ne bodo preganjali in najbrž nas ne čaka ne mučeniška smrt ne mučeniška krona. Toda: kakor Ivana, moramo tudi me biti pripravljene, vsako povelje dobrega Boga izvesti, zaupati, da bo Bog sam, ki nam je kakšno poslanstvo poveril, tudi pomagal, ga izvesti.

Veliki so časi, v katerih živimo, tako je rekel škof Jeglič, preden je umrl. Ne vemo, kaj nas čaka. Neustrašeno moramo delati za Boga in za domovino. Ne smemo gledati na rane, ki nam jih morda kdo zada, tudi mučeniške smrti se ne smemo bati. V vsaki mladenki je skrita junakinja. Bodimo vsak trenutek za vse dobro pripravljene, bodimo junaške v izpolnjevanju svojih dolžnosti, da bomo vsaj malo podobne sv. Ivani.

Ali se vam ne zdi, mladenke, da bomo na tak način podobne Mariji, ki je vsak trenutek govorila? »Glej, dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po Tvoji besedi!«?

Ivanka je pač bila podobna svoji Materi Mariji! Ljubila jo je, in Marija jo je obsipavala z milostmi, da je mogla izpolniti božje povelje. Bodimo me Ivanke in Mati Marija nas bo vesela, tudi nam bo izprosila vseh milosti, da bomo svoje življenje mogle narediti bogato in lepo.

2. Cvetje v šopku.

Poglejmo šopke na naših domačih oltarčkih! Ali na mizah in omaricah! Lepo urejen šopek krasi naše stanovanje, prinaša svežost in veselje v domove.

Vsaka roža sama po sebi je lepa; da bo lep tudi šopek, to pa je odvisno od tega, kako ga naredimo, kakšne vaze uporabimo in kako skrbimo zanj. Rože so najlepše v naravi, vsak cvet pride posebej do veljave, tako po barvi, kakor po obliki. Naravna razvrstitev je lepa in to posnemajmo, ko delamo šopke!

Šopke delamo iz vrtnega in poljskega cvetja in cvetnega grmičevja. Kar najdemo zunaj odveč, to poneseemo v stanovanje, da je v naših domovih več veselja! Režimo rože zjutraj, najbolje pa zvečer, nikoli, ko sije nanje sonce. Režimo dolge peclje in poševno! Poševno zato, da laže vsrkavajo vodo. Če režemo rože z lesenimi peclji, narežemo tu in tam pecelj spodaj, da more vsrkati dovolj vode. Cvetje denimo potem v vedro sveže vode in ga pustimo tako čez noč, da se more dobro napojiti z vodo. Če smo prinesle domov poljsko cvetje, n. pr. marjetice ali spominčice, in so že ovenele, jih položimo kar po dolgem v vodo. Osvežile se bodo, postale trdne in se lepo razcvetele. Naslednje jutro naredimo šopke. Šopki bodo lepi, če bomo pazile, kakšne vaze bomo vzele. Če pazimo na lepo razvrstitev, na soglasje barv in na zelenje, bo šopek prav lep.

Poglejmo si vaze! Če postavimo rože v vazo, ki ima široko dno in se proti vrhu nekoliko zoži, se nam rože lepo na široko razvrstijo. Za vazo, ki ima razširjen vrat,

potrebujemo zelo mnogo rož. Vazo z dolgim, ozkim vratom bomo težko uporabile. More nam služiti samo za kakšen poedin in izreden cvet. Tudi čistimo jo težko. Lepa je steklena vaza! V čisti vodi se gladka stebelca rož lepo odražajo. Vaza, ki pa je samo bogato okrašena, na primer porcelanaste vaze, ki imajo upodobljene rože, nas moti. Za tem, včasi zelo bogatim okrasjem se nabira prah, ki ga težko popolnoma očistimo — poleg tega pa tam šopek ne pride do veljave. Navaden kozarec je pripravljenjši.

Kako bomo rože razvrstile?

Narezale smo rože z dolgimi peclji, odstranimo liste, ki so na spodnjem del peclja. Ti listi namreč začno v vodi hitro gniti, vodo kale in rože bodo kmalu ovenele — zato jih odtrgajmo! Odtrgajmo tudi odvišne popke. Če jih je preveč, šopek ne bo lep. Ni jih škoda, razcveli se itak ne bodo. Če se ti dozdeva, da jih je škoda, pa enkrat poskusi in primerjaj! Tudi v šopku naj ne bo preveč listov, zato jih pri rožah, ki imajo bogato zelenje, nekaj porežemo. Tako pripravljene rože denemo vsako posebej v vazo! Vsak cvet mora biti posebej in od vseh strani viden. Ko imamo malo cvetja, glejmo na to, da ne bomo dale v vazo dva cveta ali štiri, raje 3 ali 5. Na to pazimo posebno pri tulipanih, potonkah in reginah! Je mnogo lepše! Ko imamo pa mnogo rož, pa nikar preveč! Šopek ne bo lep! Goste, trde šopke delajmo samo iz drobnega cvetja, na primer spominčice, vijolice, male marjetice, drobni nageljčki.

Če imamo več vrst rož in rože različnih barv, moramo skrbno izbirati, kaj sodi skupaj. Nikakor ne mešajmo vrtnih in poljskih rož! Vsaka ima svojo lepoto, ki pomešana z drugo ne pride do veljave. Kresnice (velike marjetice) so najlepše same, posebno v obli vazi z zoženim vratom se lahko lepo razvrste. Biti jih mora mnogo in

enako dolge; zelenja pa ne potrebujejo. Čim več lepote je v roži sami, tem manj prenese mešanja. K vrtnicam ali nageljčkom ne mešajmo drugih! Ko pa delamo šopke iz rož različnih barv — pazimo, kako barve sestavljamo. Za sestavljanje poljskih rož je lep primer šopek, sestavljen iz kresnic, rdeče smolnice in modre zvončnice. Za umetni šopek: lepo sodi skupaj bela lipovka (španski bezeg) brez listja, z rdečimi naglji in s finim zelenjem.

Sledeče barve lahko daš skupaj: Modro in svetlo rumeno, vijoličasto in oranžno, rdeče zelo lepo z belo — sicer pa sodi belo vsepovsod!

Skoraj vsak šopek zahteva zelenje. V naravi je vsak cvet obdan z zelenjem in to nam zelo ugaja. Ni pa vseeno, kakšno zelenje uporabljamo! Malo presodimo, in kar ni lepo — zavrzimo! Nam ne bo žal truda, ker navadno ostanejo isti šopki ves teden, zato pa je vredno potruditi se!

Kako bomo ohranile šopke dolgo sveže? Vsak dan spremenimo vodo. Stebelca, ki so na koncih porumenela, nekoliko odrežimo in jih splaknimo. Včasih nasvetujejo dodati vodi nekoliko soli ali oglja, da rože prekmalu ne ovenejo. Če so nam pa uvele lončnice, n. pr. večnice (primule), hortenzije ali druge, se lepo osvežijo, če jih denemo v škafo vode tako, da sega voda do roba lončka in jih pustimo tako čez noč.

3. Razgovor v venčkih.

Mladenke ponove v venčkih pravila za ravnanje s cvetjem v vazah.

Kdaj in kako režemo cvetje? Kakšne vaze so lepe in pripravne za nageljčke, kakšne za daliije, v kakšno vazo boš dala lilije itd.? Kako razvrščamo rože? Kako ravnamo z zelenjem? Kako ohranimo šopke dolgo sveže?

4. Telovadba in igre.

IV. Zaključek.

Junij

Junij je zadnji mesec letošnjega delovnega leta. Rednih sestankov več ne bomo imele, a vsaj enkrat mesečno zberimo mladenke tudi v počitnicah. Pojdimo z njimi na izlet, na božjo pot, obiščimo sosednje mladenke ali priredimo v poznem poletju »okrožni dan mladenk«. Vse pa, kar storimo, lepo izvedimo, da bo vse v redu in vzpodbudno.

Junija boste marsikatero imele polne roke dela za našo veliko prireditev v Ljubljani. Vplivajte na mladenke, ki jih boste pripeljale v Ljubljano, da bodo šle na pot s to zavestjo: »v Ljubljano gremo, da bomo pokazale kako smo: za vse dobro pripravljene.«

Naslednjo stvarino uporabljajte na poletnih sestankih.

O KRESU

Zvezdice žare v modrini,
slavec v tistem gozdu poje.
V bridki pesmi srce moje
slavo poje solz dolini — — —

Kresna noč. Grme topiči.
Tam na pusti goličavi
tisoč vriskov me pozdravi:
kres zažgali so fantiči.

Razsvetljeni vsi so griči.
Zlati ognji na planini
kot kresovi po ravnini
svetle strnejo plamene —
in enako njim, ognjene
zvezdice žare v modrini.

Noč prepolna je skrivnosti:
Kdor nevedoma osuje
seme praproti, začuje
govorico v temni hosti:
zajček v suknjici preprosti
toži srni križe svoje;
v vitkem vrhu zale hoje
veverice se igrajo;
v luži žabice regljajo;
slavec v tihem gozdu poje ...

V gozdu, v polju, sredi žitje,
šum na levi in na desni.
V čudapolni noči kresni
preseneti me odkritje,
da razumem slednje bitje:
Ribice v vođa globini,
rosne trate v mesečini —
vsa narava z vsem brstenjem:
človek z umom in z življenjem
slavo poje solz dolini — — —

M. Brenčič.

Odlomek:

»TI ŠEGE STARE SI OHRANIL«

God sv. Janeza Krstnika je povezan s starimi običaji. Pred tem dnem smo spletili velik venec najlepših poletnih, zlasti rumenih rož sv. Janeza in praproti in ga obesili nad hišna vrata. Otroci, zlasti pastirji, so znašali od vseh strani »frašja« (drobne suhe veje) in rožja (odpadke od trt) že cel teden ter napravili veliko kopo, ki so jo fantje na večer pred sv. Janezom Krstnikom sežgali. H kresu so tudi prišli otroci, dekleta in možje, — žene so ostale

doma. Iz gorečega kresa so jemali glavnje ter jih metali kvišku. Kadar je bil ogenj manjši, so ga tudi preskakovali. Fantje so tudi streljali s topiči. Na vseh gričih in gorah so goreli na ta večer kresovi. Povsod je mladina popevala.

Čul sem v otroških letih tudi o čudovitosti kresne noči in praprotnega semena tole pripovedko:

Neki gospodar je imel hlapca. Vročega dne sta kosila na travniku ter se vrnila zvečer trdna domov. Gospodar ukaže hlapcu po večerji, naj žene vola na pašo, ker pojdejo drugi dan po seno na travnik. Hlapec uboga, dasi ne prerad, ker bi bil rajši šel spat. Ko pride na travnik, požene vola na pašo, sede truden na kamen in zadremlje. Vzbudivši se ne vidi več volov. Hitro ju skoči iskat. Dolgo je iskal zastonj, ves truden radi prekratkega spanja in slabe poti. Misleč, da sta se mu vola skrila, je klel in jima grozil z bičem. Kar zapazi ves vesel, kako sta vola v neki dolinici mirno ležala in prežvekovala med praprotnjo. Bližal se jima je ter sukal svoj bič. Ves se je prestrašil, ko je zaslišal glas starega vola, ki je govoril mlademu tako: »Blagor tebi, tovariš, ki boš dolgo živel in si pri gospodarju služil dobro klajo; jaz bom pa moral poginiti že v jeseni, a moje meso bodo pojedli ljudje.« Po teh žalostnih besedah se mu udere debela solza. »Na pomlad pa« — pravi dalje mlajšemu tovarišu — »boš ti oral z novim tovarišem za repo; ko že izorjeta nekoliko brazd, se bo izpod brazde pokazala velika in strašna kača. Udrla bo za gospodarjem, ki bo tedaj plužil in ga smrtno pičila v nogo. Živa duša mu ne bo mogla pomagati razen hlapca, ki bi jo moral, čim se prikaže, z gorjačo pobiti. Pa vstaniva in pojdiva domov. Hlapec naju že išče. Corje nama, če naju dobi.« Potlej sta vstala ter šla proti domu. Hlapec pa je hodil pohlevno za njima in še dotakniti se ni drznil nobenega. Jeseni je gospodar res prodal starega vola mesarju. Na pomlad, ko so orali za repo, zgo-

dilo se je natanko tako, kakor je govoril vol na kresni večer. Kača je prilezla izpod brazde in udrila za gospodarjem. Ali hlapec je verno pazil na njo ter ji z gorjačo razbil črepinjo. Ko je gospodar videl, kako čudovito ga je hlapec rešil, ga je strmeč povprašal, kako je mogel to vedeti. Hlapec je tedaj povedal vse, kar sta se vola razgovarjala, — a vendar ni vedel, zakaj je slišal volovski razgovor. Vsulo se mu je namreč bilo brez njegove vednosti v škornje praprotno seme; če bi bil za to vedel, ne bi bil slišal ničesar.«

(Dr. I. Česnik. Po »Vigredi« XVI.)

Mladenka: vedno in povsod mladenka.

Mladienke smo. Po čem pa nas lahko ljudje spoznajo, da smo mladenke? Samo po kroju na naših prireditvah? Ali po tem, ker gremo vsak teden k sestankom? Ali smo mladenke že, če hodimo k sestankom? Ne, to še dolgo ni vse! Kaj pa še?

Da, mladenka živi po svojem vodilu! Pa to samo pri sestanku? Ne, vedno in povsod! Kaj pa takrat, ko nimamo skoraj nobenih sestankov — poleti? Ali smo takrat še mladenke? Naj tudi takrat živimo po našem vodilu?

Robizlova Zora je tudi bila pri mladenkah. Nikdar ni šla v slabo družbo, kjer se grdo govori, zakaj bila je mladenka in mladenka slabo družbo in grdo govorjenje brezpogojno odklanja. Pa — prišle so počitnice... Sestankov ni bilo več. Nekoč so prišle druge mladenke v nedeljo popoldne iskat Zoro, da bi šle skupaj na hrib k Mariji. Toda, mama je začudena vprašala: »Ali ni Zora pri vas, Metka? Rekla je, da gre k vam in je šla že pred kako uro.« »Kako to«, so mislile mladenke, »zgrešiti se nismo mogle, saj smo bile še pred četrto ure pri Metki. Če bi ne bila Zora mladenka, bi mislile, da se je zlagala, da gre k Metki, zato, da bi jo pustili od doma. Tako pa je

Zora mladenka in zato poštena — torej ne laže! Čudno — čudno!«

Toda čez nekaj dni so zvedele, da se je Zora potepala. Metka je srečala Zoro in jo je vprašala: »Zora, kako to, da si mogla to storiti? Saj veš, da moramo biti mladenke poštene in da slabo družbo in grdo govorjenje brezpogojno odklanjamo! Kako si mogla to storiti, vse smo žalostne radi tega, Zora.« Zora pa je rekla: »Saj so zdaj počitnice in nimamo sestankov! Zdaj mi ni treba biti mladenka in živeti po vodilu! Zdaj sem prosta!«

Ali prava mladenka tako misli kot Robizlova Zora? Ne! Prava mladenka hoče biti vedno in povsod mladenka, tudi ob počitnicah, tudi kadar in kjer je nihče ne vidi. Vedno živi po vodilu in je tako najbolj vesela.

Ponosna je na svoje vodilo in bi nikdar ne hotela živeti drugače. V tem ne pozna nobenih počitnic.

Vedno in povsod se ji pozna, po njenem vedenju in po njenem delu, da je mladenka: doma, na izletu, na potovanju. Na mladenko se lahko vedno zanesemo, saj vemo, da živi po svojem vodilu in da je za vse dobro pripravljena. Pokažimo, drage mladenke, da smo vredne tega zaupanja.

MLADENKI NA POT

(Naslednji vzgojni nagovor je namenjen najstarejšim mladenkam. Mladenkam, ki so mlajše od 14 let, mesto tega podamo nagovor: »Mladenka, vedno in povsod mladenka«.)

Kaj ne, mladenke, včasih se vam zdi vaše lastno življenje čudno. Kar ne razumete več same sebe. Naenkrat bi se hotele razjokati, tako, da bi oči izjokale — drugič zopet se vam hoče smejati, peti, skakati, da, celo razgrajati. Kaj ne, pa ne veste, zakaj bi se hotele jokati in ne, zakaj bi razgrajale. Samo tako čudno je v vas in se

jočete, če bi vam kdo kriv prst pokazal, in se smejite že za en sam žarek sonca.

Včasih se zgodi, da se potem počutijo mladenke nesrečne. Zakaj bi bile nesrečne, ko pa imajo dobro mamico, ki jih rada ima in skrbnega očeta, ki živi in dela samo za svoje otroke. Le zakaj bi bile nesrečne?

Veste, kaj je? Zdi se vam, da niste več otroci! Ko ste bile še mlajše, ste se s svojimi malimi skrbmi hitro zatekle k materi. Vse ste ji povedale in zato vam je bilo lahko pri srcu. Zato vam ni bilo težko biti vedno vesele. Bile ste srečne. Zdaj je to drugače. Svojih težav ne poveste več takoj materi. Prikrivate ji svoje želje, skoraj bojite se staršev. Toliko bi rade vedele — pa si ne upate vprašati. Zato ste doma včasih tako resne, dolgočasne in puste. Ko pa pridete do svojih prijateljic — pa se vam jezički razvežejo in prijateljici mnogo več poveste, kakor materi in ji več zaupate.

Mladenke, mislite na to, da vas mamica sedaj prav tako rada ima, kakor takrat, ko ste se je še za krilo držale. Oče vas rad ima, četudi tega morda nikoli ne pove. Vaši vzgojitelji vas tudi ljubijo. Najbolj vas pa ljubi dobri Bog, ki vas je ustvaril in vam dal lepo mladost. Vse vas ljubi, ve si pa včasih mislite, da ste tako same na svetu, da se nihče ne zmeni za vas ali celo, da vas kdo sovraži.

Mladenke, vesele bodimo, da smo mlade. In kakor nas drugi ljubijo, ljubimo tudi me druge.

Kako boš pokazala svojo ljubezen? Ne misli na sebe. Misli vedno na druge, pa boš tudi ti vesela in srečna.

Ne mislimo na sebe! Spomnimo se n. pr.: »Le kaj zdaj mati dela?« Saj res, pere, in jaz ji še nisem šla pomagat, pa grem brž prat. Mati bo vesela in meni bo takoj lepše pri srcu. Ali: Z malimi bratci in sestricami se še danes nisem nič igrala! Kar poiščem jih in se igram z

njimi, vem, oče ima to tako rad. Ali pa: nekdo doma je bolan; skušam mu narediti kakšno posebno veselje. Še več! V domači vasi vem morda za družino, kjer je mati bolna; poprosim starše za dovoljenje in že sem na poti k njim in si kar sama poiščem delo: morda bo treba kaj prinesiti, morda otroke umiti, morda jim bom celo kosilo skuhala. Ali pa manjše stvari: srečaš dekle, ki jo že dolgo postrani gledaš. Pozdravi jo enkrat prav ljubeznivo in jo nagovori. Srečaš občinsko ubogo ali starca, poznaš ga in on tebe pozna. Pogovori se z njim. Hvaležen ti bo za prijaznost. Najprej seveda, deli svojo ljubezen doma. Bodi s svojo ljubeznijo sončni žarek domačim, sončni žarek, ki jih bo vedno razveseljeval.

To je ljubezen slovenske katoliške mladenke!

Tončka, kaj misliš, je taki mladenki težko pri srcu? Je taka mladenka sitna, žalostna, nesrečna? Ne! S tako ljubeznijo je prav sebe najbolj osrečila. Na tak način bo mnogo bolj zadovoljna, kakor pa če bi njej kdo kaj dobrega storil ali rekel.

Kaj je torej prava ljubezen, mladenke? Poglejmo svoje starše. Starši nas ljubijo in me ljubimo nje. Pa kako pokažejo starši svojo ljubezen? V sladkih besedah in v božanju? To je za majhne otroke, ki še ničesar ne razumejo. Me pa že razumemo, da je vsa materina ljubezen v žrtvah. Ljubiti se pravi: žrtvovati. Mati ne šteje korakov od jutra do večera, ne šteje ur, ki jih prebedi ob bolnikovi postelji, ne šteje nerodnosti, s katerimi jo tolikokrat žalimo. Samo na nas misli, na svoje otroke. In ko nas vidi, da smo dobri, je vsa srečna in zadovoljna in pozabi na vse žrtve, s katerimi je to srečo zgradila.

Mladenke, zapomnimo si lepo misel: »cvet ljubezni je žrtev.« Če znamo žrtvovati svoje želje, potem imamo pravo ljubezen. Če ne znamo žrtvovati, je naša ljubezen ničvredna, prazna. Ljubezen, ki ne zna žrtvovati, sploh ni ljubezen.

Zato se vadimo v žrtvah.

Čitamo knjigo. Pa spoznamo, da ta knjiga ni za nas. Takoj pustimo knjigo, pa če nas še tako zanima. Ali s prijateljico se pogovarjava. Pa se morda lotiva pogovora, o katerem ne bi hoteli, da bi ga slišala naša mati. Brž prekineva pogovor in če hoče prijateljica še kaj povedati, jo zapustim. Mladenke, slaba knjiga, grd pogovor, slaba družba — vse to naše srce onečašča; zato mladenke vse to brezpogojno odklanjamo. Ne damo si zastrupiti naše ljubezni! Pripravljene smo vse žrtvovati. Odločne smo in znamo reči »ne«, vsikdar, kadar je treba.

Mladenke, vadimo se v pravi, nesebični ljubezni. Ko bomo nekoč to, kar so danes naše matere, bomo vso ljubezen svojega srca morale pokazati v dobrih delih za druge. Tudi sedaj pokažimo svojo ljubezen v dobrih delih za druge in se ne bojmo truda in žrtev: z veseljem postrežemo bolniku, starim ljudem rade kaj pomagajmo, očeta, ki se vrne utrujen z dela domov, razveselimo z ljubeznivo in veselo besedo — čeprav nas morda v srcu kaj teži! Rade tolažimo in ubogim otrokom hočemo biti me mamice! Toliko je otrok, ki so tako revni, ki jih niti njihove matere ne ljubijo.

Mladenke, še nekaj! Dajmo svojo ljubezen naši organizaciji! Bodimo njene najboljše članice! Bodimo prave sestre drugim mladenkam in pozneje članicam. Žrtve, ki jih organizacija od nas zahteva, nam ne smejo biti pretežke. Saj vemo, da je mnogim lahko naša organizacija drugi dom. Česar niso našli doma, najdejo pri nas: dobro besedo, veselo igro, dober nauk; in življenje po našem vodilu in geslu bo tudi ljubezen njihovih src naredilo požrtvovalno. Postale bodo srečne in po njih še drugi. Velika armada sestic, ki se ljubijo med seboj in ki ljubijo vse, kar je ljubezni potrebno, to je naša dekliša organizacija.

Mladenke, trudimo se, da bomo s svojim mladim življenjem mnogo dobrega storile. Pokažimo vsak dan, da bije naše ljubeče srce za vse, ki so pomoči potrebni. Bodimo res vsak hip za dobro pripravljene. Verujte, mladenke, edino v dobrih delih bo naše srce našlo pravo srečo.

MLADENKI V SPOMINSKO KNJIGO

Vzemi si čas — in pomisli na to, da nisi samo duh in telo — ampak, da imaš tudi dušo!

Vzemi si čas — obišči bolnika! Poslušaj njegove tožbe. Prej ko se zaveš, bo prišel tudi zate čas, ko boš vedela, kaj se pravi trpeti.

Vzemi si čas — in z malenkostmi razveseljuj bližnjega. Morda boš z ljubeznivim postopanjem zagrenjenega človeka prepričala o Dobroti, ki je v človeku.

Vzemi si čas — in rada poslušaj starega človeka. S tem mu napraviš večje veselje, kakor z darilom.

Vzemi si čas — za vljudnost do bližnjega. Ni treba junaštev, da ga razveseliš, ampak prav majhnih reči!

Vzemi si čas — in pomisli, da si le malo peščeno zrnce v vsemirju. Morda potem svoje osebnosti ne boš smatrala več za tako važno in boš kaj lahko prenašala ugovore in nasprotovanja!

Bog živi!

Povsod Boga po Mariji!

COBISS.O

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000442002

